

ZAŠČITA IN REŠEVANJE ↙

Psi nepogrešljivi pri iskanju izpod ruševin

SPREMLJAMO ↘

30 let sodelovanja
z Nacionalno gardo Kolorada

Marko Pišlar

NESREČE SO DEL VSAKDANA

Katastrofe, ki jih povzroča moč narave ali so posledica človeškega dejavnika, vsak dan ogrožajo varnost in zdravje ljudi, lahko prizadenejo naša življenja in povzročajo veliko škodo na lastnini ali v naravnem okolju. Tudi v Sloveniji smo se v zadnjih letih spoprijemali s posledicami številnih naravnih in drugih nesreč ter drugih virov ogrožanja. Za Slovenijo so značilni pokrajinska in geografska raznovrstnost ter posledično številne naravne lepote. Zaradi pestrosti naravnega okolja pa je veliko nevarnosti za nastanek nesreč. Slovenijo ogrožajo poplave, požari v naravi, suša, žled, vetrolom, potresi in druge naravne nesreče, ki so delno posledica globalnega segrevanja ozračja in izrazitih podnebnih sprememb. Škoda, ki jo pri nas povzročijo naravne in druge nesreče, je vsako leto precejšnja. Zato je pomembno, da se njihovih nevarnosti čim bolj zavedamo, smo nanje ustrezno pripravljeni in da z različnimi ukrepi blažimo njihove negativne posledice. Zato vsako leto v začetku marca praznujemo dan civilne zaščite, ki smo ga v Sloveniji uveljavili takoj po osamosvojitvi. Praznovanje dne civilne zaščite je že tradicionalno priložnost za izražanje spoštovanja in zahvalo vsem pripadnicam ter pripadnikom reševalnih služb in sestavov, ki nepoklicno ali poklicno izkazujejo solidarnost in nesebično pomagajo ljudem, ko to najbolj potrebujejo.

4
SLOVENIJA JE
CENJENA ZAVEZNICA

Pogovor s predsedujočim
Vojaškemu odboru Nata
admiralom Robom Bauerjerm

22
LETALIŠKIM GASILCEM
NAJSODOBNEJŠA
OPREMA

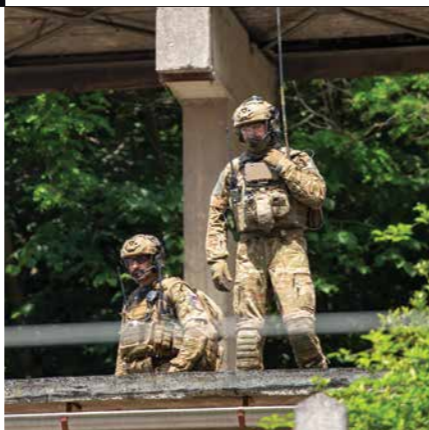
Usposabljanje za delo
z novimi vozili in
gasilsko opremo

42
PREJEMNIK KIPCA
CIVILNE ZAŠČITE
TONČEK SMOLEJ

Ob dnevu civilne zaščite
podelili najvišja priznanja

10
ZVEZDA TRIGLAVA IN
JADRANSKI UDAR BOSTA
NAJVEČJI VOJAŠKI VAJI

Poveljstvo sil predstavilo načrt
letošnjih vojaških vaj

32
TRI DESETLETJA USPEŠNEGA
SODELOVANJA Z NACIONALNO
GARDO KOLORADA

Meddržavni partnerski
program okrepil zaupanje
med državama

46
GLASBENIKI VOJAKI
PREDSTAVILI POKLIC
IN GLASBILA

Glasbeniki iz Orkestra
Slovenske vojske obiskali
primorske osnovnošolce

13
NA VAJI LIPICANEC
STRELJALI S PERUNI

Pripadniki Logistične
brigade izvedli tradicionalno
vajo Lipicanec

38
REŠEVALNI PES
IN VODNIK STA
ENAKOVREDNA

Na Igu izpitno preverjanje
reševalnega para za iskanje
v ruševinah

SLOVENIJA JE CENJENA ZAVEZNICA

BESEDILO Marko Pišlar

FOTO Bruno Toič

Februarja je bil na dvodnevem uradnem obisku v Sloveniji predsedujoči Natovemu vojaškemu odboru nizozemski admiral Rob Bauer, ki temu organu predseduje od sredine leta 2021. Obisk Natovega najvišjega vojaškega predstavnika smo izkoristili za pogovor o Natovih glavnih izzivih, ki jih povzročata več kot leto dni trajajoča vojna v Ukrajini. Z njim smo se pogovarjali tudi o vlogi Slovenije v zavezništvu, o napredku pri povečevanju deleža sredstev za obrambo glede na zaveze do Nata in o sodelovanju pripadnikov Slovenske vojske na Natovih misijah in v operacijah.

? ZAVEZNIŠTVO SE DANES BOLJ KOT KADAR KOLI SPOPRIJEMA S POMEMBNI MI IZZIVI ZARADI SPREMENJENIH VARNOSTNIH OKOLIŠČIN V SVETU, ZLASTI ZARADI VOJNE V UKRAJINI. KAKO JIH VIDITE VI?

Ruska brutalna vojna v Ukrajini radikalno spreminja naše globalno varnostno okolje. Priča smo novemu obdobju kolektivne obrambe, na kar smo v Natu pripravljeni, saj smo na primeru Ukrajine znova dokazali, da imamo edinstvene sposobnosti prilagajanja na spreminjajoče se varnostne okoliščine in v združevanju demokratičnih narodov v prizadevanju za dosego skupnih ciljev. To se dogaja tako na politični kot na vojaški ravni, pri čemer je bistveno, da sta usklajeni med seboj, s čimer zagotovita, da je vojaško izvedljivo tisto, kar je politično zaželeno. Vloga Natovega vojaškega odbora je zagotavljati neomejen vojaški nasvet političnemu vodstvu Severno-atlantskega zavezništva. Pomembno je, da tako delujemo še naprej, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo in bili vedno pripravljeni zaščititi milijardo ljudi, ki živijo na območju zavezništva. Vse Natove članice so si enotne in so zavezane k zagotavljanju sveta, v katerem se spoštujejo suverenost, ozemeljska celovitost, človekove pravice in mednarodno pravo ter v katerem lahko vsaka država izbere svojo pot, brez agresije, prisile ali prevrata.

? NATOVI VODITELJI SO LANI NA VRHUNSKEM ZASEDANJU V MADRIDU SPREJELI NOV STRATEŠKI KONCEPT. KAKO OCENJUJETE, DA NATO DANES IZPOLNJUJE SVOJE POSLANSTVO? Natov vojaški vrh že več let spremlja vzorce agresivnega vedenja Rusije. Kot odgovor na to smo razvili strategije ter pripravili načrte za odvrtačanje in obrambo na evro-atlantskem območju. Ker smo bili pripravljeni, so lahko Natove zaveznice okrepile svojo držo na vzhodnem krilu zavezništva

le v nekaj dneh in tednih po ruski invaziji februarja 2022. Še več, dejavno smo si prizadevali okrepiti odvrtačalno in obrambno držo. Novi Natov strateški koncept opredeljuje Rusijo kot najpomembnejšo in neposredno grožnjo varnosti zavezništva ter miru in stabilnosti na evro-atlantskem območju. Druga stalna grožnja pa je terorizem, ki v vseh svojih oblikah in pojavih pomeni najbolj neposredno asimetrično grožnjo varnosti in blaginji naših državljanov ter mednarodnemu miru. Novi strateški koncept tudi navaja, da so ambicije in prisilne politike Kitajske pomemben izziv za naše interese, varnost in vrednote. Vendar v Natu Kitajske ne vidimo kot nasprotnice, zato še naprej iščemo priložnosti za sodelovanje pri vprašanjih, kot so nadzor nad oboroževanjem in podnebne spremembe, ki so še eden izmed glavnih izzivov današnjega časa. V strateškem konceptu so obravnavane tudi kibernetične grožnje. Nato in njegove zaveznice se vsak dan spoprijemajo z zlonamernimi kibernetičnimi napadi, vse od lažjih poskusov do tehnološko bolj dovršenih kibernetičnih incidentov. Njihovi cilji so onеспособitev kritične infrastrukture, poseganje v delovanje vladnih služb, pridobivanje obveščevalnih podatkov, kraja intelektualne lastnine in oviranje naših vojaških aktivnosti. Nato je danes v najkompleksnejšem varnostnem okolju po koncu hladne vojne. Vendar ne glede na grožnje in izzive,

Pogovor s predsedujočim Vojaškemu odboru Nata
ADMIRALOM ROBOM BAUERJEM

s katerimi se spoprijema zavezništvo, ostajata naši bistvena skrb in trajna odgovornost, da s političnimi in vojaškimi sredstvi varujemo svobodo in zagotavljamo varnost milijarde ljudi, ki živijo na območju zavezništva.

ČESA STE SE V NATU DO ZDAJ NAJVEČ NAUČILI IZ UKRAJINSKE KRIZE IN KAKO BO TO VPLIVALO NA PRIHODNI RAZVOJ ZAVEZNIŠTVA?

Na podlagi vojne v Ukrajini lahko že zdaj strnemo nekaj zgodnjih ugotovitev. Najpomembnejše je, da smo na pravi poti z našima glavnima strategijama, in sicer s konceptom odvrčanja in obrambe v evro-atlantskem prostoru (angl. Concept for the Deterrence and Defence of the Euro-Atlantic Area) in z Natovim temeljnim konceptom vojskovanja (angl. NATO Warfighting Capstone Concept), vendar moramo pospešiti njuno izvajanje. Prav tako smo spoznali, da je uporaba trde moči dejstvo. V novem obdobju kolektivne obrambe torej vidimo, da sodobno vojskovanje niso samo umetna inteligenca, kvantno računalništvo in robotika. Prihodnje vojaške operacije bomo morali izvajati v več domenah hkrati in s prilagodljivimi načrti manevrov, omogočale pa bodo doseganje različnih učinkov. Vojna v Ukrajini nas je naučila, da moramo biti danes sposobni bojovati tako včerajšnje kot jutrišnje bitke. Ugotovili smo še, da morajo biti naše zaloge veliko večje, zato je treba povečati proizvodne zmogljivosti v obrambni industriji. Ne gre samo za vojaško opremo, temveč tudi za logistiko, podporo in usposabljanje. Vojna izčrpavanja postane bitka logistike. Opazili smo še, da kinetični učinki dajejo rezultate na bojišču. Z drugimi besedami, če ima nasprotna stran tank, je dobro, da ga imate tudi vi. Natančnost lahko premaga količino, vendar je za to potreben čas. Zato je najpomembnejše najti ravnovesje med velikimi količinami nizkotehnološkega orožja in majhnimi količinami visokotehnološkega orožja. Naslednja ugotovitev je pomen digitalne izmenjave podatkov za ciljenje, saj so podatki moč. V vojni zmagata tisti, ki izmed razpoložljivih informacij zbere najbolj točne in ustrezne podatke ter jih hitro in varno posreduje svojim poveljnikom na morju, kopnem ali v zraku. Kombinacija hitre izmenjave podatkov in poveljevanja na

podlagi poslanstva je zelo pomembna. V Ukrajini lahko pripadniki oboroženih sil ter tudi civilisti pošiljajo podatke za ciljenje v digitalni oblak, do katerega lahko dostopajo poveljniki na terenu. Najpomembnejša izkušnja iz ukrajinske vojne pa je pomen morale. Poleg tega, da so pogumni, motivirani in se hitro učijo, Ukrajinci vedo, za kaj se borijo, za svojo svobodo in demokratičen način življenja. V tem novem obdobju kolektivne obrambe ni mogoče preceniti pomena združevanja in zaščite teh vrednot. Vojna v Ukrajini je dokazala, da je obramba svojega naroda odgovornost, ki ni le na plečih uniformiranih oseb. Odvrčanje in obramba zahtevata sodelovanje vseh delov družbe, to pa velja tako na nacionalni kot mednarodni ravni.

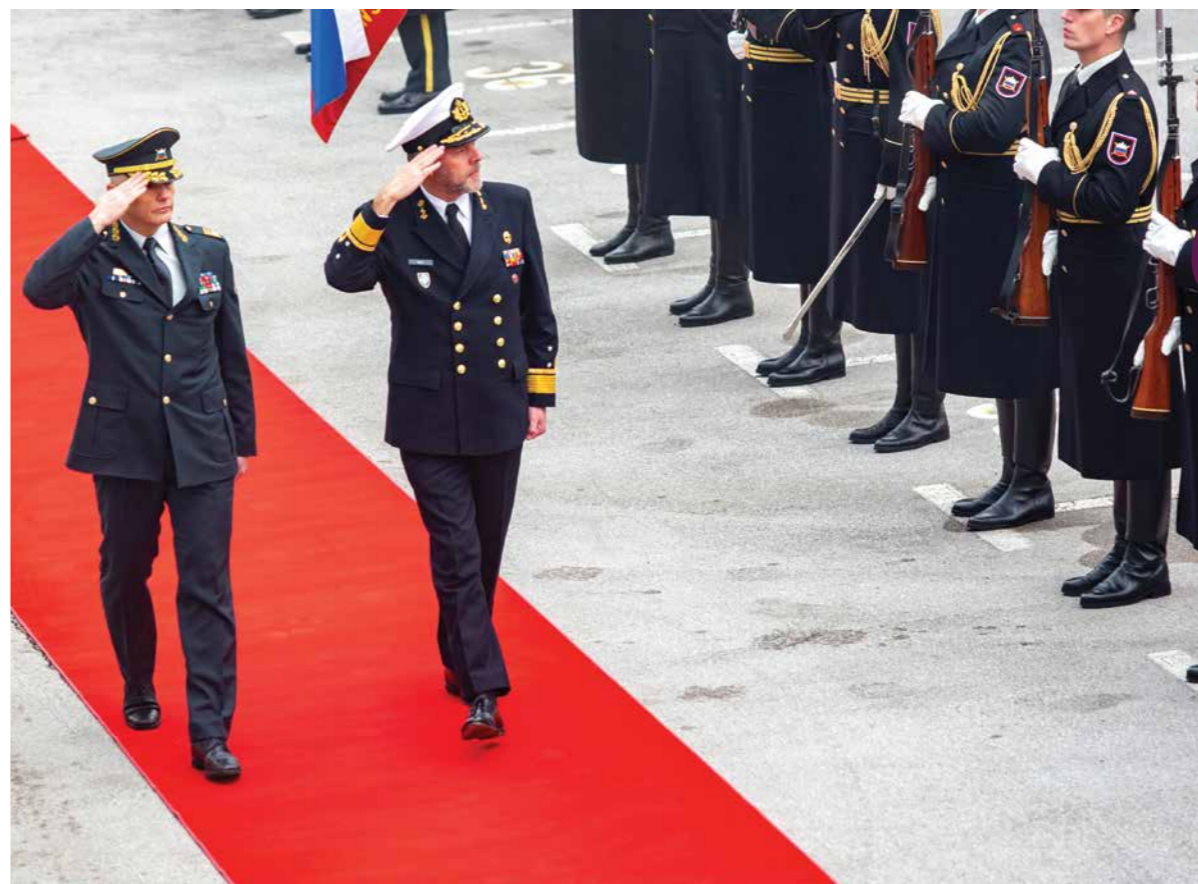
KAKŠNE SO VAŠE OCENE GLEDE KONČNEGA STANJA IN KAKŠEN BO NATO PO KONCU UKRAJINSKE KRIZE?

Če me vprašate o končnem stanju vojne v Ukrajini, je moj odgovor, da vojni ni mogoče napovedati. Vemo pa, da Rusija ni spremenila svojih strateških ciljev. Ker so ruske sile ter njihovi oprema in strelivo zaradi vojne izčrpani, pričakujemo, da bo Moskva poskušala obnoviti ter celo okrepiti svojo vojaško zmogljivost. Zato moramo še naprej krepiti svojo držo in močno razvijati odpornost. Nacionalna varnost zadeva vse. Voditelji iz javnega in zasebnega sektorja morajo sodelovati pri reševanju izzivov, na primer s povečevanjem proizvodnih zmogljivosti v naši obrambni industriji ter z omogočanjem večje vojaške mobilnosti. Izboljševanje odpornosti s krepitvijo zmoglosti družb, da se pripravijo na vse vrste groženj in nevarnosti ter se odzovejo nanje, si od njih opomorejo in se jim prilagodijo, je sestavni del koncepta odvrčalne ter obrambne države zavezništva. Tudi če bi se vojna v Ukrajini končala jutri, stvari ne bi bile take, kot so bile prej. Naše varnostno okolje se je temeljito spremenilo. Edini stvari, ki se nista spremenili, sta Natova zaveza k zaščiti državljanov, ki živijo na ozemlju držav članic zavezništva, in podpora na pravih temelječega mednarodnega reda.

ZA KREPITEV OBRAMBNE IN ODVRČALNE DRŽE STE V NATU VZPOSTAVILI NOVE BOJNE SKUPINE NA VZHODNEM KRILU ZAVEZNIŠTVA. NEZANEMARLJIV JE TUDI SLOVENSKI PRISPEVEK NA MISIJI OKREPLJENE PREDNJE PRISOTNOSTI V LATVIJI IN OD LANSKEGA LETA TUDI NA MISIJI AKTIVNOSTI OKREPLJENE POZORNOSTI NA SLOVAŠKEM. KAKO OCENJUJETE PRISPEVEK SLOVENIJE V NATOVIH OPERACIJAH OB MEJI Z RUSIJO IN V DRUGIH OPERACIJAH PO SVETU?

Slovenija ja cenjena zaveznica, ki prispeva k naši skupni varnosti in kolektivni obrambi, odkar je leta 2004 postala članica Nata. V Natu cenimo zavezanost Slovenije čezatlantski družini, kolektivni varnosti ter miru in stabilnosti. V tej novi dobi kolektivne obrambe teh prispevkov ni mogoče preceniti. Slovenija prispeva k varnosti zavezništva na več načinov. Bila je z zavezništvom na misiji v Afganistanu. Prav tako ima pomembno vlogo pri spodbujanju regionalne stabilnosti in sodelovanja v jugovzhodni Evropi, še zlasti v regiji Zahodnega Balkana z naporitvami slovenskih vojaških kontingentov v Kforjevo misijo na Kosovu. Slovenija prispeva svoje vojake tudi v Natovo misijo v Iraku, kjer svetujemo iraškim vojaškim varnostnim silam in ustanovam. Prav tako ima svoje vojake v večnacionalnih bojnih skupinah v Latviji in na Slovaškem, s čimer pomaga krepiti Natovo odvrčalno in obrambno držo na vzhodnem krilu zavezništva. Slovenija svoje strokovno znanje in izkušnje deli tudi v Natovem centru odličnosti za gorsko bojevanje, ki ima sedež v Sloveniji. Vsi ti njeni prispevki krepijo in podpirajo sposobnost zavezništva za odvrčanje ter obrambo. Mednarodna solidarnost Slovenije je ogromna, kar se kaže v njeni neomajni podpori Ukrajini in nedavno pri pomoči ob uničujočem potresu v Turčiji.

V NATU POUČARJATE USTREZNO VIŠINO FINANČNIH SREDSTEV ZA OBRAMBNE NAMENE. KAKO OCENJUJETE NAPREDEK SLOVENIJE GLEDE POSODOBITVE NJENE VOJSKE?

V Natu odobravamo prizadevanja Slovenije za večje naložbe v obrambo in posodobitev vojaške opreme.

V Natu odobravamo prizadevanja Slovenije za večje naložbe v obrambo in posodobitev vojaške opreme. Globalno varnostno okolje postaja vse bolj nestabilno, zato moramo še naprej vlagati v obrambo, da ohranimo svojo vojaško prednost. Generalni sekretar zavezništva Jens Stoltenberg je na februarskem zasedanju obrambnih ministrov držav članic Nata v Bruslju ponovno poudaril pomen povečanja obrambnih izdatkov ob upoštevanju dveh odstotkov bruto domačega proizvoda kot izhodišča. Zaveznice so znatno napredovale pri povečanju izdatkov za obrambo in pri vlaganju v glavno opremo, s čimer so pomembno prispevale k pravičnejši delitvi bremen v zavezništvu. Vendar pa je treba narediti še več. Poleg tega je v novem obdobju kolektivne obrambe zelo pomembno, da zaveznice izpolnjujejo obljube, ki jih dajo zavezništvu. Če država ne izpolni svojih obljub, to neposredno vpliva na varnost drugih članic.

MED OBISKOM V SLOVENIJI SO VAS PREDSTAVNIKI SLOVENSKE VOJSKE IN MINISTRSTVA SEZNANILI S STANJEM V SLOVENSKI VOJSKI IN Z VIZIJO NJENEGA RAZVOJA. KAKŠNI SO VAŠI VTISI IN PRIPOROČILA?

Slovenska vojska in še prej sile Teritorialne obrambe Republike Slovenije imajo v zgodovini države pomembno vlogo. Odločnost in predanost ob oblikovanju samostojne slovenske države se kaže tudi v njeni današnji trdni zavezanosti Natovi družini. Načelnik Generalštaba Slovenske vojske je ob nastopu mandata leta 2020 napovedal, da si bo kar najbolj prizadeval za to, da bo obrnil kadrovske trende pri zaposlovanju v Slovenski vojski in pri pridobivanju finančnih sredstev za Slovensko vojsko. Tudi nova predsednica Republike Slovenije se bo zavzemala za to, da bo več mladih prepoznalo zaposlitev v oboroženih silah kot poklic, ki je usmerjen v prihodnost. Slovenija

je nedavno tudi napovedala, da bo podpirala naložbe v obrambo in poskrbela za razvoj vojske v skladu z zavezami Nata in s pobudo za zagotovitev obrambnih izdatkov v višini dveh odstotkov bruto domačega proizvoda. Slovenski obrambni minister je med februarskim zasedanjem obrambnih ministrov Nata v Bruslju poudaril, da je treba okrepiti prizadevanja za dolgoročno večanje obrambnih izdatkov, pri čemer pa morajo biti prizadevanja realistična, vzdržna in kredibilna. Spomnil je še, da je v novem predlogu Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 za naložbe načrtovanih 20 odstotkov sredstev iz obrambnega proračuna. V zavezništvu smo navdušeni nad slovenskimi prizadevanji za dvig obrambnih izdatkov in da bi dosegli mejo dveh odstotkov bruto domačega proizvoda pred letom 2030. Moje priporočilo je, da nadaljujete po tej poti in izpolnite svoje obljube. Skupaj smo močnejši, zato nam bodo ta prizadevanja pomagala, da bomo vsi še varnejši.

OBRAMBNI IN ZUNANJI MINISTRI O SKUPNIH NABAVAH STRELIVA

Na zasedanju zunanjih in obrambnih ministrov v okviru Sveta za zunanje zadeve Evropske unije 20. marca v Bruslju so razpravljali o ruskem vojaškem napadu v Ukrajini in o podpori držav članic Evropske unije Ukrajini, in sicer s poudarkom na skupnih nabavah streliva in ukrepih pomoči iz Evropskega mirovnega instrumenta za Ukrajino. Minister za obrambo Marjan Šarec je potrdil, da Slovenija podpira predloge za skupne nabave, in dodal, da je do zdaj Ukrajini že dobavila nekaj streliva.

Skupno zasedanje so ministri začeli z razpravo o ruskem vojaškem napadu v Ukrajini in o podpori držav članic Evropske unije Ukrajini, pri čemer so poudarili predvsem skupne nabave ter ukrepe pomoči iz Evropskega mirovnega instrumenta. Obrambni in zunanji ministri Evropske unije so se na srečanju dogovorili o nadaljnjih dobavah streliva Ukrajini, kar vključuje tudi skupne nabave. Po besedah slovenskega obrambnega ministra Marjana Šarca Slovenija podpira skupne predloge Evropske službe za zunanje delovanje, Evropske komisije in Evropske obrambne agencije. »Države članice se strinjamo, da moramo te potrebe obravnavati skupaj in enotno,« je poudaril minister Šarec. Slovenija sicer ne bo kupovala streliva, temveč bo prispevala v Evropski mirovni instrument, iz katerega se bodo financirale skupne nabave streliva za Ukrajino. Iz instrumenta bodo za skupne nabave topniškega streliva, ki ga bodo nato poslali Ukrajini, namenili milijardo evrov, še milijardo pa za dobave iz trenutnih zalog. V skladu z dogovorom bodo države podpisnice v prihodnjih 12 mesecih dobavile milijon izstrelkov. Skupnemu naročilu se je pridružilo 18 držav, 17 članic Evropske unije in Norveška. »Zavedamo

BESEDILO SSK in STA
FOTO Evropska unija

se, da bo streliva prej ko slej zmanjkalo, zato je ta sklad zelo pomemben,« je izpostavil obrambni minister in dodal, da smo do zdaj Ukrajini že dobavili nekaj streliva.

V nadaljevanju so ministri obravnavali prvo poročilo visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borrella o napredku v okviru uresničevanja strateškega kompasa, tudi glede na prvo obletnico od njegovega sprejetja. Ocenili so, da je bil dosežen napredek na številnih področjih, in sicer pri skupnih nabavah, vzpostavljanju sil za hitro odzivanje in partnerstev ter glede orodja za zoperstavljanje hibridnim grožnjam, kibernetiskim napadom in dezinformacijam. »Od sprejetja strateškega kompasa do danes se je zgodilo veliko – tudi vojna v naši bližini. Dokaz, kako pomemben in namenski je strateški kompas, so tudi orodja in naša prizadevanja v okviru strateškega kompasa, ko iščemo možnosti, kako pomagati Ukrajini,« je dodal minister Šarec. Ob robu skupnega zasedanja zunanjih in obrambnih ministrov Evropske unije je 20. in 21. marca prvič potekal tudi Schumanov Forum za varnost in obrambo, ki je bil priložnost za izmenjavo pogledov ter stališč o mednarodni varnosti in obrambnih vprašanjih med Evropsko unijo ter njenimi partnerji, vključno z mednarodnimi organizacijami.

Zasedanja v okviru Sveta za zunanje zadeve EU sta se udeležila zunanja ministrica Tanja Fajon in obrambni minister Marjan Šarec.

V STOCKHOLMU SREČANJE OBRAMBNIH MINISTROV EVROPSKE UNIJE

BESEDILO SSK
FOTO švedsko predsedstvo Sveta Evropske unije

Minister za obrambo Marjan Šarec se je med 7. in 8. marcem v Stockholmu na švedskem udeležil neformalnega zasedanja ministrov za obrambo Evropske unije, ki ga je v okviru predsedovanja Švedske Svetu Evropske unije gostila švedska prestolnica.

Ministri so zasedanje začeli z razpravo o ruski vojaški agresiji v Ukrajini ter o nadaljnji podpori in solidarnosti držav članic Evropske unije do te države. Največ pozornosti so namenili najbolj urgentnim vojaškim potrebam Ukrajine na podlagi pisma visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borrella in predlogov Evropske službe za zunanje zadeve, Evropske komisije in Evropske obrambne agencije, ki odpirajo možnosti za reševanje najnujnejših potreb po nabavi streliva. Minister za obrambo Marjan Šarec je povedal, da Slovenija ostaja zavezana nadaljnji podpori Ukrajini s humanitarno, materialno, finančno in vojaško pomočjo. Sodeluje tudi na misiji Evropske unije za vojaško pomoč v podporo Ukrajini. Ob tem je dodal, da mora Evropska unija ohraniti enotnost in stalno podporo, zato morata biti ambicija in cilj, da se okrepijo skupna prizadevanja ter spodbudi dotok potrebne vojaške in druge podpore Ukrajini. Kajti to bo po ministrovem mnenju podprlo Ukrajino pri nadaljevanju njenega boja proti ruski agresiji in zaščiti civilnega prebivalstva. Minister Šarec je poudaril, da Slovenija podpira prizadevanja Evropske unije za pristop k skupnemu nakupu predvsem streliva za Ukrajino ter da sta bistveni hitrost in učinkovitost. Prav tako so pomembna finančna sredstva in koliko so države članice pripravljene prispevati, tudi pri povečanju limita za Ukrajino v okviru Evropskega mirovnega instrumenta. Hkrati je treba skupno javno naročanje Evropske unije izpopolniti s krepitvijo evropske obrambne tehnološke in industrijske baze, pri čemer moramo upoštevati tudi sodelovanje

Minister Šarec je podpisal sporazum za pristop Slovenije k evropskemu projektu za hitro odzivanje na kibernetске grožnje.

malih in srednjih podjetij, kar je zelo pomembno predvsem za Slovenijo.

V nadaljevanju zasedanja so se ministri seznanili z aktivnostmi v okviru skupne varnostne in obrambne politike, predvsem glede vojaških misij in operacij Evropske unije. Zasedanje so končali z razpravo o zoperstavljanju zunanjemu vplivu globalnih akterjev na različnih območjih in v varnostnih okoljih, pri kateri so se ministrom pridružili tudi generalni sekretar Nata Jens Stoltenberg, podsekretar za misije in operacije Organizacije združenih narodov Jean-Pierre Lacroix in predstavnica odbora za obrambo Evropskega parlamenta Nathalie Loiseau. Minister Šarec je poudaril pomen sodelovanja strateških partnerjev pri krepitvi odpornosti in zoperstavljanju hibridnim grožnjam, kibernetiski varnosti ter dezinformacijam, še zlasti v regiji Zahodnega Balkana.

Ob robu zasedanja je potekal tudi podpis za pristop Slovenije k projektu stalnega strukturnega sodelovanja za hitro odzivanje na kibernetске grožnje in medsebojno pomoč na področju kibernetске varnosti, ki ga vodi Litva. S članstvom v tem projektu bo Slovenija lahko izboljšala možnosti razvoja svojih kibernetских zmogljivosti in svojo varnost, obenem pa pripomogla k razvoju skupnih zmogljivosti Evropske unije. Kot je v zadnji razpravi poudaril minister Šarec, stalna prisotnost novih groženj, predvsem hibridnih, kibernetских napadov in dezinformacij zahteva krepitev naše odpornosti. Zato moramo izboljšati sodelovanje s strateškimi partnerji po vsem svetu, predvsem pa v naši sosesčini.

Minister Šarec se je ob robu zasedanja srečal tudi z obrambnim ministrom Zvezne republike Nemčije Borisom Pistoriusom. Spoznavno srečanje sta ministra izkoristila za pogovor o aktualnih temah ter utrjevanje dvostranskega sodelovanja na obrambno-vojaškem področju.

ZVEZDA TRIGLAVA IN JADRANSKI UDAR BOSTA NAJVEČJI VOJAŠKI VAJI

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

V torek, 7. marca, je v Vojašnici Ivana Cankarja na Vrhniki poveljnik sil Slovenske vojske generalmajor Roman Urbanč s sodelavci predstavil letošnji načrt vojaških vaj in usposabljanj v Slovenski vojski. Leta 2023 je načrtovanih 132 dogodkov v Sloveniji in tujini. Ključni vojaški vaji pa bosta mednarodni vojaški vaji Zvezda Triglava v drugi polovici maja in Jadranski udar v začetku junija. Slovenska vojska pa bo napotila svoje pripadnike tudi na vaje v tujino, zlasti v Italijo in Nemčijo ter na Hrvaško.

VEČJA INTENZIVNOST USPOSABLJANJ IN URJENJ ZARADI VOJNE V UKRAJINI
Poveljnik sil Slovenske vojske generalmajor Roman Urbanč je poudaril, da je

prva naloga Slovenske vojske usposabljanje za oborožen boj in druge oblike vojaške obrambe države, na kar se pripravljajo z vojaškimi vajami in usposabljanji. Te načrtuje, organizira in izvaja Poveljstvo sil Slovenske vojske. Generalmajor Urbanč je izpostavil, da je najpomembnejše pravočasno načrtovanje vaj in spoštovanje načrta vaj v obrambnem sistemu, ki ga vsako leto sprejme Vlada Republike Slovenije. Nato pa v Slovenski vojski z ukazi opredelijo izvedbo in organizacijo vaj ter usposabljanj za tekoče leto. Ob tem je dodal, da si pri izvedbi vadbenih aktivnosti prizadevajo, da nekatere vaje, kolikor je to mogoče, premaknejo z Osrednjega vadišča Slovenske vojske v Postojno tudi na druge lokacije po Sloveniji, s čimer podprejo željo lokalne skupnosti, da je vpliv na okolje na območju Postojne čim manjši. V Slovenski vojski kar najbolj spoštujejo določila dogovora med Ministrstvom za obrambo in Občino Postojna po uskladitvi interesov Slovenske vojske in lokalne skupnosti. Poveljnik sil Slovenske vojske je razložil, da bo letos vpliv aktivnosti Slovenske vojske še večji, saj se je povečala intenzivnost vojaških urjenj in usposabljanj zaradi vojne v Ukrajini. Po njegovih zagotovilih si bodo prizadevali narediti vse, da pravočasno obvestijo javnost in ob upoštevanju obojestranskih interesov čim bolj zmanjšajo nastalo škodo. Ob koncu je dodal, da je Slovenska vojska del zavezništva, zato so zavezniški in partnerski vojaki dobrodošli tudi na slovenskih tleh, saj se tako krepijo povezanost, povezljivost ter usposobljenost in pripravljenost za odvratanje in kolektivno obrambo.

Vaja Zvezda Triglava bo letos izjemoma spomladi.

NA VAJAH V SLOVENIJI DO PET TISOČ SLOVENSКИH IN TISOČ ZAVEZNIŠKIH VOJAKOV

Načelnik sektorja za usposabljanje J-7 iz Poveljstva sil Slovenske vojske polkovnik Igor Šepec je povedal, da sta težišči kolektivnega usposabljanja nacionalna in kolektivna obramba. Prav tako se vaje in usposabljanja izvajajo za doseganje in vzdrževanje operativnih zmogljivosti ter stopnje usposobljenosti deklariranih sil v Natovih odzivnih silah, Natovi pobudi o pripravljenosti in Balkanskih zdravstvenih namenskih silah ter za delovanje

VAJE IN URJENJA V SLOVENIJI LETA 2023

27
VAJ

35
URJENJ

6000
SLOVENSКИH
IN TUJИH
PRIPADNIKOV

v bojni skupini Evropske unije. Slovenska vojska s kolektivnimi usposabljanji zagotavlja pripravo pripadnikov za sodelovanje v kar 11 mednarodnih operacijah. Vadbene aktivnosti izvajajo tudi za dvig povezljivosti, premičnosti in podporo države gostiteljice v okviru zavezništva, zlasti pri premikih zavezniških oboroženih sil čez ozemlje Republike Slovenije. Z vajami dvigujejo še kolektivno strelsko usposobljenost in pripravljenost enot za ognjeno podporo. Prav tako z njimi krepijo sposobnost za odzivanje ob naravnih in drugih nesrečah. Polkovnik Šepec je povedal, da bosta najpomembnejši vaji v Sloveniji leta 2023 Zvezda Triglava in Jadranski udar, ki bosta potekali spomladi. Ob tem je dodal, da za jesen ne načrtujejo večje vadbene aktivnosti, kot je bil lani niz 17 vojaških vaj Preskok 2022. V jesenskem obdobju bo oktobra potekalo preverjanje Balkanskih zdravstvenih namenskih sil, ki jim od julija lani za dve leti povečuje Slovenija. Polkovnik Šepec je ocenil, da se bo vsak pripadnik Slovenske vojske udeležil vsaj ene vojaške vaje, in dodal, da je letos v primerjavi z lanskim letom zagotovljenih približno pet odstotkov več sredstev za izvedbo vaj in usposabljanj. Leta 2023 bo Slovenska vojska sodelovala na skupno 132 dogodkih, in sicer na 27 vajah v Sloveniji, 44 vajah v tujini, na 35 urjenjih v Sloveniji in 26 urjenjih v tujini. Na največjih vajah in usposabljanjih v domovini bo poleg do pet tisoč pripadnikov Slovenske vojske sodelovalo do tisoč pripadnikov tujih oboroženih sil. Pomembnejše vaje v Sloveniji bodo potekale na vadiščih Slovenske vojske in tudi zunaj njih po vsej Sloveniji. Polkovnik Šepec je dopolnil, da bo Slovenska vojska letos napotila svoje pripadnike tudi na vaje v tujini, zlasti v Italijo in Nemčijo ter na Hrvaško.

18 LETAL IN 19 HELIKOPTERJEV NA VAJI JADRANSKI UDAR

Polkovnik Janez Gaube, poveljnik 15. polka vojaškega letalstva, je predstavil 11. mednarodno vojaško vajo Jadranski udar, ki bo potekala v Sloveniji in v slovenskem zračnem prostoru med 29. majem in 9. junijem. Cilj vaje, ki jo organizira in vodi poveljstvo 15. polka vojaškega letalstva, je izvesti usposabljanje in urjenje certificiranih kontrolorjev

Vaja Jadranski udar bo namenjena urjenju kontrolorjev združenih ognjev.

združenih ognjev, posadk strelnih platform in poveljnikov do ravni divizije ter načrtovalcev združenih ognjev. Na vaji bo sodelovalo približno 800 udeležencev, izmed teh 400 pripadnikov iz 27 zaveznških in partnerskih držav. Aktivnosti na vaji bo podpiralo 18 letal in 19 helikopterjev ter deset skupin z brezpilotskimi letalniki. Polkovnik Gaube je razložil, da bo vaja potekala na istih lokacijah kot lani, in sicer bodo delovišča na Osrednjem vadišču Slovenske vojske v Postojni, v širši okolici Bohinja in Idrije ter na območju Bele krajine. Slovenski in zaveznški letalniki bodo vzletali in pristajali na letališču v Cerkljah ob Krki, ki bo med vajo glavna letalska baza,

z Brnika, z letališča Zemunik pri Zadru na Hrvaškem in iz letalske baze Kecskemet na Madžarskem. Ob koncu je poveljnik 15. polka vojaškega letalstva povabil vse zainteresirane na odprtje vaje s postrojem sodelujočih in na dan odprtih vrat, ki bo 4. junija na letališču v Cerkljah ob Krki.

ZVEZDA TRIGLAVA BO DEL MEDNARODNE VAJE DEFENDER EUROPE 23

Vaja Zvezda Triglava običajno poteka septembra, letos pa bo izjemoma v spomladanskem terminu od 15. maja do 2. junija. Izvedena bo v okviru vaje Odločen odgovor, ki je ena izmed treh pridruženih vaj največje vaje zaveznških sil v Evropi Defender Europe 23, in sicer v regiji Zahodnega Balkana in ob Črnem morju. Poveljnik 132. gorskega polka podpolkovnik Tomaž Žbogar je poudaril, da so cilji vaje Zvezda Triglava izvesti dvostransko taktično vajo gorskega polka v gorskem svetu v sodelovanju z zavezniki, taktično vajo z bojnim streljanjem s pripadniki oboroženih sil ZDA na ravni oddelka in voda ter okrepiti sodelovanje z Natovim centrom odličnosti za gorsko bojevanje in na vaji preveriti njihov koncept za bojevanje v gorskem svetu. Ob tem je dodal, da osnovni koncept vaje predvideva, da se bodo na območju Karavank v vadbeni situaciji izvajale taktične naloge iz ofenzivnega, defenzivnega in prehodnega delovanja, s poudarkom na napadu, zasedi, naskoku, obrambi in zadrževanju. Na letošnji vaji Zvezda Triglava bo sodelovalo približno 750 pripadnikov vojsk iz osmih držav. Vadbene aktivnosti bodo večinoma potekale na območju Gorenjske, in sicer na strelišču in vadišču Mačkovec, Soriški planini, območju Karavank v okolici Ljubelja, Zelenice, Stola, Javorniškega Rovta ter na Osrednjem vadišču Slovenske vojske v Postojni.

IZ NAŠIH ENOT

NA VAJI LIPICANEC STRELJALI S PERUNI

BESEDILLO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Polnjenje mitraljeza na
oborožitveni postaji CROWS

Vaja Lipicanec v organizaciji Logistične brigade Slovenske vojske ima že nekajletno tradicijo. Letošnja izvedba je bila povezana z nadaljevanjem uvajanja lahkega kolesnega oklepnega vozila 4 × 4 Perun v operativno uporabo. Za to so se usposabljali vzdrževalci, vozniki vozil in namerilci na oborožitveni postaji M153 CROWS. V vlogi vadbencev in inštruktorjev so sodelovali pripadniki 1. in 72. brigade ter Enote za specialno delovanje. Vaja je potekala od 13. do 24. februarja, ko so na Osrednjem vadišču Slovenske vojske prikazali streljanje za slovenski vojaški vrh in predstavnike Ministrstva za obrambo. V prvih dneh marca so se na Počku skupaj urili tudi pripadniki Enote za specialno delovanje in Nacionalne garde Kolorada oboroženih sil Združenih držav Amerike.

Fokus letošnje izvedbe vaje Lipicanec 2023, katere nosilec je bila Logistična brigada, je bil povezan z novo pridobitvijo Slovenske vojske, lahkiimi kolesnimi oklepnimi vozili 4 × 4 Perun proizvajalca Oshkosh, ki jih bodo v uporabo najprej dobili pripadniki Enote za specialno delovanje, nato pa se bodo v skladu z načrti Poveljstva sil z njimi okrepile še druge enote 1. in 72. brigade. Vodja vaje major Dejan Gantar iz Logistične brigade je pojasnil, da so se pri načrtovanju ciljev vaje osredotočili na znanje in veščine, ki jih bodo potrebovale posadke tega vozila. »Vaja je bila razdeljena na tri dele, in sicer na usposabljanje voznikov za pridobitev licence za vožnjo lahkih kolesnih oklepnih vozil 4 × 4 Perun, usposabljanje namerilcev za pridobitev licence za oborožitveno postajo CROWS ter na dodatno usposabljanje pripadnikov, ki že imajo opravljena ta usposabljanja,« je naštel in predstavil aktivnosti: »Prvi teden vaje so se dodatno usposabljali uporabniki vozil z različnih področij vzdrževanja vozila. Preizkusili smo vse vrste izvleke in evakuacije, uporabo vitla in namestitve verig. To so počele že certificirane posadke. Za potrebe napotitve v mednarodne operacije in na misije smo na železniški postaji v Pivki preizkusili tudi nalaganje vozila na vagon ter izvajali pravilno pritrjevanje in

blokiranje. Premik vozila Perun smo opravili z avtodvigalom, in sicer smo ga dvignili na vagon in z njega, ter tako praktično preizkusili vse načine nalaganja. Zadnji teden vaje pa je bil namenjen praktični vožnji pripadnikov, ki še pridobivajo licence za vožnjo, ter pripadnikom, ki so se usposabljali za namerilce na oborožitveni postaji CROWS. Ti so nato ob obisku vojaškega vrha lahko prikazali streljanje z mitraljezom 12,7 mm.« V okviru vaje so usposobili 14 novih voznikov perunov in 19 novih namerilcev na oborožitveni postaji CROWS ter še 35 pripadnikov, ki so spoznali vzdrževanje in praktične veščine. Ob koncu se je vodja vaje zahvalil pripadnikom 1. in 72. brigade ter pripadnikom Enote za specialno delovanje za enotnost in dobro sodelovanje. Skupno je bilo v vajo vključenih okoli 140 pripadnikov Slovenske vojske. »Enota za specialno delovanje bo prva dobila ta vozila v operativno uporabo. Pripadniki 1. brigade so usposabljali voznike, 72. brigada pa je bila zadolžena za usposabljanje namerilcev na oborožitveni postaji. Enote bodo tako že imele jedro usposobljenih pripadnikov, ko bodo vozila prihajala v enote, zato bodo ta takoj na voljo,« je poudaril stotnik Gantar ter dodal, da je bila vaja namenjena tudi prepoznavanju pomanjkljivosti in preverjanju, kaj bi lahko še izboljšali. Tudi polkovnik Franjo Lipovec, poveljnik Logistične brigade, je ob nagovoru visokih gostov povedal, da bodo po vaji pripravili natančno analizo in začeli odpravljati nepravilnosti. Izpostavil je še pomen združitive raziskav in razvoja z inženiringom ter potrebo po prototipni delavnici.

PRIDOBILI OSNOVE, ČAKA JIH TRENING

Na zadnji dan vaje Lipicanec 2023 je bilo predstavljeno streljanje, ki so si ga ogledali slovenski vojaški vrh, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo dr. Damir Črnčec in direktor Direktorata za logistiko mag. Željko Kralj. Na izhodiščnem položaju so bila štiri vozila 4 × 4 Perun, oborožena z mitraljezom 12,7 mm, na območju ciljev pa so bile postavljene tri tarče na razdaljah 700, 1000 in 1200 metrov. Kot je pojasnil praporščak Davor Režek iz poveljstva Logistične brigade, bistvo streljanja tokrat ni bilo zadeti tarčo, temveč skladno s programom usposabljanja izpolniti določene cilje, torej pripraviti oborožitveno postajo, identificirati tarčo in streljati v treh režimih ognja od petih ter prenesti

Namerilci so streljali na tarče v rajonu ciljev.

Državni sekretar dr. Črnčec in vrh Slovenske vojske sta se seznanila z uvajanjem perunov v operativno uporabo.

ogelj z ene tarče na drugo. Pet režimov sicer obsega posamično proženje, kratek rafal s petimi naboji, zakasnitev tega, neprekinjen ogenj in zakasnitev neprekinjenega ognja. Zakasnitev pa so konstruktorji dodali, da bi varčevali s strelivom. Eden izmed inštruktorjev za namerilce na oborožitveni postaji CROWS je bil višji vodnik Andraž Lesica iz 10. pehotnega polka, ki je bil po streljanju s prikazanim zadovoljen. Sam se je tečaja za namerilca s pripadniki oboroženih sil Združenih držav Amerike udeležil že lansko jesen. »Najprej smo imeli enotedenski tečaj, takega, kot so ga imeli v tem tednu naši

pripadniki, nato pa smo se še en teden na tečaju za inštruktorje učili, kako predajati znanje,« je povedal. Izpostavil je še nekaj prednosti te oborožitvene postaje, pri kateri je namerilec v vozilu, kar je zanj varneje, ima pa zato manj zornega kota oziroma zmanjšano zavedanje o okolici. Sicer pa tečaj za pridobitev licence traja 40 ur. Ob tem je poudaril, da je z njeno pridobitvijo podobno kot z izpitom za avto: »Z opravljenim vozniškim izpitom nisi že takoj dober šofer, zdaj bo treba trenirati, da se bo v glavi in mišicah ustvaril spomin, kako uporabljati oborožitev.« Nadesetnik Leon Kološa iz 74. pehotnega polka je eden izmed novih namerilcev na vozilu 4 × 4 Perun. Je tudi namerilec na oklepnem vozilu 8 × 8 Svarun, zato večjih težav s prilagajanjem na novo oborožitveno postajo ni imel, je pa povedal, da je prednost, ker je novejša in je namerilec v vozilu, torej ni izpostavljen. Namerilcu tudi ni treba slediti identificirani tarči, temveč računalnik zaklene cilj. Pojasnil je, da namerilec v vozilu sedi za voznikom in oborožitveno postajo upravlja z ročko ter si ob tem pomaga s sliko na ekranu. Oborožitvena postaja je daljinsko vodena, vse podatke pridobiva z računalnika. Ima tudi možnost uporabe dnevno-nočne kamere, izbira pa lahko med več načini streljanja. Nadesetnik je izvedbo streljanja ocenil kot odlično, pri tem pa je poudaril, da bo po pridobljenih osnovah treba nadaljevati trening.

USPOSOBILI 14 NOVIH VOZNIKOV

V vlogi vodje usposabljanja novih voznikov Perunov je bil stotnik Egon Lozej iz poveljstva 1. brigade. Povedal je, da je bil pogoj za voznike opravljen izpit za kategorijo C. Usposabljanje je potekalo dva tedna, sicer pa bo pozneje za kandidate najbrž pogoj za vožnjo tudi opravljanje vedovnega usposabljanja. »Od 12 do 16 ur smo vozili po asfaltu in utrjenih cestiščih ter še enkrat toliko po makadamskih poteh oziroma po neutrjenih cestiščih. Preizkusili smo tudi uporabo termokamere za vožnjo ponoči. Z vozilom smo izvajali še druge operacije, od izvleke do uporabe vitla in natovarjanja na vagon. Licenco za vožnjo je pridobilo sedem pripadnikov 1. brigade in sedem pripadnikov Enote za specialno delovanje,« je pojasnil in opisal, da se vozila dobro obnesejo, saj se ne čuti terenske vožnje, voznik pa mora biti pozoren na težišče.

KOPRSKI DIJAKI NA OBISKU V ANKARANSKI VOJAŠNICI

V okviru predmeta Aktivno državljanstvo je več kot sto dijakin in dijakov Srednje tehniške šole Koper 10. marca obiskalo Vojašnico slovenskih pomorščakov v Ankaranu. Seznanili so se s poklicem vojaka in različnimi oblikami sodelovanja s Slovensko vojsko, poslušali predavanje o osamosvojitveni vojni ter spoznali opremo in orožje pripadnikov Odreda za specialno podvodno delovanje. Uslužbenca Uprave za obrambo Postojna pa sta jim predstavila možnosti udeležbe na vojaških taborih in pridobitve štipendij Ministrstva za obrambo.

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Pripadnik 430. mornariškega divizion je dijakom predstavil opremo in orožje.

V spominski sobi je dijake nagovoril poveljnik enote Bogomir Tomažič.

Profesorica predmeta Aktivno državljanstvo na Srednji tehniški šoli Koper Barbara Hrvatin je pojasnila, da predmet obsega tri srečanja v predavalnici, na katerih dijakinje in dijaki drugih letnikov spoznajo demokracijo, človekove pravice, Evropsko unijo in vpliv množičnih občil, četrta obveznost pa je ekskurzija: »Lani smo šli v Muzej vojaške zgodovine v Pivki in se srečali s predstavniki policijskega veteranskega združenja Sever, letos pa smo se dogovorili za obisk tukajšnje vojašnice, kar se mi zdi zelo koristno.« Izpostavila je, da so se pripadniki 430. mornariškega divizion Slovenske vojske zelo potrudili pri organizaciji dogodka: »Predstavitve je bila odlična in upam, da bomo še sodelovali.« Okoli 130 dijakov srednjega poklicnega izobraževanja smeri frizerstvo, avtoserviserstvo, inštalaterstvo in mehatronika je na treh različnih točkah spoznalo Slovensko vojsko, njeno zgodovino in možnosti, ki jim jih danes ponuja na poklicnem področju.

V spominski sobi je udeležence pozdravil in nagovoril poveljnik 430. mornariškega divizion kapitan bojne ladje Bogomir Tomažič, ki je izpostavil, da enota prav letos praznuje 30 let delovanja. Na drugi točki sta dijakinjam in dijakom uslužbenca Uprave za obrambo Postojna predstavila zaposlitvene možnosti ter druge oblike sodelovanja s Slovensko vojsko, kot sta služenje v pogodbeni rezervni sestavi in opravljanje prostovoljnega vojaškega roka. Posebno pozornost sta namenila tudi predstavitvi različnih možnosti, pogojem in obveznostim

profesorica
BARBARA HRVATIN

»Predstavitve je bila odlična in upam, da bomo še sodelovali.«

NATAN KLOBAS

»Veliko smo izvedeli o osamosvojitvi, poteku dne slovenskega vojaka in Slovenski vojski.«

TARIS OMERAŠEVIĆ

»Za udeležbo na dijaškem taboru sem motiviran, vendar moram še razmisliti.«

štipendiranja, ki dijakom omogoča finančno pomoč od dobrih 300 do 457 evrov na mesec. Kot zanimivo priložnost za preizkus svojih sposobnosti in spoznavanje vojaškega poklica ter prvi stik s Slovensko vojsko sta omenila dijaške taborne, in sicer enotedenski tabor MORS in mladi za mladoletne dijake ter Vojaški tabor za polnoletne dijake, ki traja dva tedna in je nekoliko intenzivnejši. Ob tem sta poudarila, da letos ni več omejitev udeležbe in da bo razpis za poletni tabor MORS in mladi na spletu objavljen aprila. Za tri taborne, ki bodo potekali v Novem mestu in na Bohinjski Beli, bosta na voljo dva termina, in sicer med 26. junijem in 1. julijem ter med 3. in 8. julijem. Na njih se bodo dijaki seznanili z osnovnimi vojaškimi veščinami, postrojitvenimi pravili, orientacijo in temeljnimi postopki oživljanja, tekmovali pa bodo tudi v različnih športnih preizkušnjah. V nadaljevanju obiska jim je veteran vojne za Slovenijo Valter Viler, nekdanji namestnik poveljnika protidiverzantske čete, pozneje pa pripadnik Slovenske vojske, predstavil osamosvojitvene procese, prelomne dogodke in dogajanje med osamosvojitveno vojno 1991 na Obali. Pred ankaransko vojašnico je potekala še predstavitev oborožitve in opreme pripadnikov Odreda za specialno podvodno delovanje. Dva dijaka smo ob ogledu orožja in opreme povprašali o vtisih. Natan Klobas, dijak inštalaterskega programa, je povedal, da se mu je zdela ekskurzija zanimiva. »Veliko smo izvedeli o osamosvojitvi Slovenije, poteku dne slovenskega vojaka in Slovenski vojski. Tabori se mi zdijo zanimivi, če nekdo razmišlja o tem poklicu, s štipendijo pa si je mogoče finančno pomagati in dobiti v vojski tudi zaposlitev,« je izpostavil in dodal, da ga sicer v vleče v druge vode, saj ga zanimata fotografija in grafika, je pa zainteresiran za opravljanje prostovoljnega služenja vojaškega roka. Dijak Taris Omerašević, ki se uči za mehanika, je poudaril, da sta se mu zdela najzanimivejša orožje in potapljaška oprema, saj ga tehnika zanima že od začetka osnovne šole. »Za udeležbo na dijaškem taboru sem motiviran, vendar moram še razmisliti. Zanimivo se mi zdi tudi 13-tedensko usposabljanje,« je izpostavil dijak, ki si želi po treh letih poklicnega programa šolanje nadaljevati.

MOTORIZIRANA ČETA SE PRIPRAVLJA NA MISIJO NA SLOVAŠKEM

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Lahka kolesna vozila Valuk so zagotavljala podporo med premiki oddelkov. ▶

Na Osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku sta med 13. in 17. marcem potekala usposabljanje in taktična vaja z bojnim streljanjem vodov motorizirane čete 20. pehotnega polka 72. brigade Slovenske vojske, in sicer v okviru priprav na Natovo misijo Aktivnosti okrepljene pozornosti na Slovaškem, saj bo ta enota kot nosilna enota prispevala večino pripadnikov za tretji slovenski kontingent. Priprave na misijo so se začele že decembra lani, končno preverjanje operativnih zmogljivosti pa jih čaka aprila.

V pripravljalnem rajonu na območju pod Ivanjim hribom na Počku je na odhod na nalogo že čakal motorizirani vod čete tretjega kontingenta Slovenske vojske za misijo Aktivnosti okrepljene pozornosti, ki je imel še zadnjo vajo z manevrskim strelivom pred sklepnim dejanjem usposabljanja prihodnjega dne – taktično vajo z bojnim streljanjem po pogodzenem zemljišču podnevi in ponoči, z ognjeno podporo havbic 155 mm ter streljanjem preko svojih enot in mimo njih. Višji vodnik Marjan Ručman, na usposabljanju poveljujoči drugemu motoriziranemu vodu, je pojasnil, da so se v ponedeljek iz celjske vojašnice premaknili v postojnsko. Prvi dan so izvedli pristrelitev vodnega orožja, drugi dan pa so od poveljnika čete prejeli ukaz za delovanje. Vod je moral opraviti proces bojnega odločanja in se pripraviti na izvedbo naloge. Sledil je premik na Poček. »Trenutno čakamo na premik na območje delovanja. Danes uporabljamo manevrsko strelivo, jutri pa je na vrsti ostro. Naloga zahteva, da se bo vod po območju delovanja premikal v preskokih s kritjem,

v delovanje pa bomo vključevali lahka kolesna vozila Valuk 6×6, ki nam bodo omogočala podporo med premiki oddelkov,« je razložil sogovornik. Poveljnik prvega voda motorizirane čete poročnik Domen Horvat pa je pojasnil, da poteka tudi streljanje preko svojih enot in mimo njih, kar pomeni, da so bile poleg manevrskega voda v bojno streljanje vključene tudi posadke varnostnikov s puškornimi mitraljezi MAG, ki so simulirale sovražnikov ogenj in podporni ogenj sosednjih enot, medtem ko so artilerijci Rodovskega bataljona 72. brigade s havbicami 155 milimetrov vod ognjeno podpirali. »Ta novost ne vpliva toliko na nas, ki izvajamo manever, pomeni pa veliko bolj kompleksno izvedbo, sploh za varnostne nadzornike. Tako se vojska uri v razmerah, ko nekdo v bližini strelja preko svojih enot in mimo njih, s čimer se približajo stanju na bojišču,« je še razložil poročnik Horvat in dodal, da je vod dobro pripravljen na bojno streljanje, saj so se usposabljali

stotnik
LUKA BJELADINOVIČ

»Pričakujem, da bomo na misiji na Slovaškem še izpopolnili znanje in usposobljenost ter uspešno opravili vse naloge.«

▶ Naloga strelcev s puškornimi mitraljezi MAG je bilo simuliranje sovražnikovega ognja.

sistematično: »Najprej so streljali samo posamezniki, nato pari, skupine in oddelki, zdaj pa smo na ravni voda.« Izpostavil je še, da so v njegovem vodu večinoma novinci, zato bo streljanje z ostrim strelivom in še posebej ponoči po pogodzenem zemljišču zanje nova preizkušnja. »Zaradi tega bodo pod večjim stresom, hkrati pa je zanje tudi zelo zanimivo in ga že težko pričakujejo. So dobro pripravljeni in motivirani,« je dodal.

DOSEGALI ODLIČNE STRELSKE REZULTATE

Višji štabni vodnik Srečko Skočir, četni podčastnik v 20. pehotnem polku, je

dodatno pojasnil nalogo voda. »Izvedba manevra obsega najprej premik motoriziranega voda na območje delovanja. V skladu z dodeljeno nalogo in konceptom bodo vzpostavili stik z nasprotnikom, sledijo čiščenje območja, postavitve obrambe na hitro roko, protinapad ter reorganizacija in konsolidacija. Manevre motoriziranega voda bo podprla artilerijska enota s havbicami 155 milimetrov, v vajo pa so vključeni tudi inženirci Rodovskega bataljona 72. brigade, ki bodo poskrbeli za ustvarjanje realističnih bojiščnih razmer z imitacijami artilerijskih eksplozij. Posadke varnostnikov bodo s streljanjem s puškomitraljezi preko enote in mimo nje simulirale ogenj sovražnika in podporni ogenj sosednjih enot. Tako smo usposabljanje obogatili in približali čim bolj realističnim bojiščnim razmeram. To daje dodatno vrednost usposabljanju motoriziranega voda, ki se v sestavi motorizirane čete pripravlja na misijo na Slovaškem,« je še izpostavil. Aktivnosti so izvajali tudi ponoči, in sicer so streljali z laserji, zato so se spoprijemali z dodatnimi izzivi. »Ponoči morajo vojaki uporabljati nočnoglede Loris, kar otežuje okoliščine in še viša intenzivnost usposabljanja. Pripadniki streljajo na robotske tarče in robotske premikajoče se tarče, kar omogoča dobro beleženje strelske uspešnosti. Na oddelčni ravni so pripadniki prikazali izjemne rezultate, saj so bili 80-odstotno uspešni,« je še omenil četni podčastnik. Taktična vaja z bojnim streljanjem ponoči je najvišja oblika strelskega usposabljanja v Slovenski vojski, 20. pehotni polk pa je z organizacijo in vključitvijo eksplozivnih imitacij, streljanjem preko svojih sil in mimo njih ter z artilerijsko ognjeno podporo ustvaril simulacijo realističnih bojiščnih razmer, kolikor je bilo to mogoče.

NA NATOVO MISIJO ODHAJAJO KONEC MAJA

Priprave na Natovo misijo Aktivnosti okrepjene pozornosti na Slovaškem so se za motorizirano četo 20. pehotnega polka, ki jo z enim vodom dopolnjujejo pripadniki 74. pehotnega polka, začele že decembra in bodo trajale do aprila, ko bodo preverili svoje končne operativne zmogljivosti. Odhod na Slovaško je predviden konec maja. »Lahko potrdim, da so za to misijo usposabljanja zelo intenzivna. To bo moja šesta misija in nanjo se dobro pripravljamo,«

Priprave na premik na območje delovanja

višji vodnik
MARJAN RUČMAN

»Naloga zahteva, da se bo vod po območju delovanja premikal v preskokih s kritjem, v delovanje pa bomo vključevali lahka kolesna vozila Valuk 6 x 6.«

poročnik
DOMEN HORVAT

»Vod je dobro pripravljen na bojno streljanje, saj smo se usposabljali sistematično. Najprej so streljali samo posamezniki, nato pari, skupine in oddelki, zdaj pa smo na ravni voda.«

je ocenil višji štabni vodnik Skočir ter povedal, da so že bili na izvidovanju na Slovaškem, zato imajo dober vpogled, kam se odpravljajo, koristile pa jim bodo tudi izkušnje prvega in drugega kontingenta. Po končani vaji prvega voda smo govorili s poveljnikom čete 20. pehotnega polka in hkrati motorizirane čete tretjega kontingenta Slovenske vojske za misijo na Slovaškem stotnikom Luko Bjeladinovičem. Ta je pojasnil, da linija poveljevanja med izvajanjem manevra poteka tako, da poveljnik motoriziranega voda med nalogo poroča svojemu formacijskemu poveljniku čete, ki potem izdaja nadaljnje ukaze med potekom vaje. »Naloga poveljnika voda je, da se uri tudi v poročanju nadrejenemu, in sicer o razmerah na terenu, ko doseže posamezne fazne črte, ko ima stik s sovražnikom, poroča tudi o morebitnih poškodovanih in daje zahteve za artilerijski ogenj. Četnega bojnega streljanja sicer ne bomo

Aktivnosti so potekale tudi ponoči.

izvajali, sledi pa konec meseca še dvotedensko terensko usposabljanje čete, aprila pa preverjanje končnih operativnih zmogljivosti,« je povedal in dodal, da so bili cilji vaje doseženi, saj je vod uspešno opravil zadano nalogo, motivacija pripadnikov pa je visoka. Omenil je po njegovih besedah zmagovalno kombinacijo izkušenih vojakov in novincev, ki dobro sodelujejo, in dodal, da bo v četi, ki odhaja na Slovaško, okoli 100 pripadnikov. »Dvakrat sem že bil na Kforjevi misiji na Kosovu, to bo moja tretja misija. Pričakujem, da bomo na njej še izpopolnili znanje in usposobljenost ter uspešno opravili vse naloge,« je pogovor sklenil poveljnik čete Bjeladinovič.

FOTO desetnik Jure Sonjak

FOTO Goran Krošelj

LETALIŠKIM GASILCEM NAJSODOBNEJŠA OPREMA

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

**Vozilo Panther 6 × 6
bo velika pridobitev za
letališče Cerklje ob Krki.**

Pripadniki gasilske letališke službe na letališču Cerklje ob Krki so se 13. in 14. marca praktično usposabljali za delo na novem napadalnem gasilskem vozilu Panther 6 × 6 avstrijskega proizvajalca Rosenbauer. Novo gasilsko vozilo bo poleg že dobavljenega poveljniškega vozila in kombiniranega vozila s cisterno, ki ga v enoti pričakujejo še letos, pomembna pridobitev za prihodnje delovanje gasilske letališke enote Slovenske vojske, ki deluje v sestavi 107. letalske baze. Opravljeno usposabljanje za uporabo vozila Panther 6 × 6 je ena izmed faz uvajanja novega vozila v operativno uporabo v Slovensko vojsko, ki naj bi se končalo še pred začetkom poletja.

POSODOBITEV VOJAŠKEGA LETALIŠČA SE NADALJUJE

Letališče Cerklje ob Krki se v zadnjih letih intenzivno posodablja, s čimer se izboljšujejo razmere za delovanje enot Slovenske vojske in opravljanje nalog v okviru zavezništva. Poveljnik 15. polka vojaškega letalstva polkovnik Janez Gaube je poudaril, da tudi letos nadaljujejo načrtovano letališko posodobitev, ter izpostavil nekaj večjih projektov. To so preplastitev vzletno-pristajalne steze in letaliških ploščadi, priprava sider za gradnjo zaviralnega sistema, doseganje začetnih operativnih zmogljivosti rezervoarjev za gorivo in posodobitev opreme v gasilski letališki službi. Polkovnik Gaube je povedal, da se v polku intenzivno pripravljajo na prevzem novega

transportnega letala C-27J Spartan, ki ga bodo dobili predvidoma jeseni. »Za to letalo so se začeli vsi potrebni postopki, da se na letališču postavita dva objekta, in sicer šotorski objekt za začasno hangariranje letala ter začasni šotorski objekt za skladiščenje letalskih rezervnih delov,« je pojasnil poveljnik Gaube. Prav tako že poteka usposabljanje kadra pri proizvajalcu letala. V prvi skupini pripadnikov, ki so končali usposabljanje, so bili letalski inženirji in del osebja Vojaškega letalskega organa ter Službe za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov. Trenutno je na usposabljanju že druga skupina letalskih inženirjev, pripadnikov Vojaškega letalskega organa ter Službe za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov. 14. aprila pa odhajajo na usposabljanje v Italijo letalska posadka, in sicer dva kapitana in dva kopilota, ter 20 mehanikov za različna področja vzdrževanja. Njihovo izobraževanje bo potekalo do 30. septembra, ko pričakujejo, da bo na letališču v Cerkljah ob Krki prvič pristalo novo transportno letalo Slovenske vojske C-27J Spartan. Polkovnik Gaube je napovedal, da se bo letos začela obnavljati infrastruktura vojašnice, načrtujejo obnovo dela ograje, sanirali pa bodo še nastanitvene objekte, s čimer bodo pripadnikom polka zagotovili čim boljše delovne razmere. V uporabo bodo prevzeli nove sisteme radijskih zvez, kupujejo pa tudi sredstva za zaščito in nadzor znotraj letališča Cerklje ob Krki. Z novo opremo se pospešeno opremljajo tudi druge letališke službe, kajti tehnološki napredek v letalstvu je tako velik, da je treba zastarela sredstva čim prej izločiti iz uporabe in prevzeti nova. V letih 2021 in 2022 so na letališču Cerklje ob Krki preverili postopke delovanja zemeljskih letaliških služb ter zagotavljanja oskrbe ob obiskih večjih zavezniških transportnih letal, kot so bila letala C-17, KC-135 Stratotanker, C-130 Hercules in druga. »Načrti za nakup nove letališke opreme do leta 2026 so odobreni in tudi finančno podprti,« je še pojasnil polkovnik Gaube in dodal, da bodo kupili nove cisterne za prevoz goriva, dodatna vozila za oskrbo letaliških površin, nova specialna vozila in vozila za spremstvo ter vse, kar potrebuje sodobna vojaška letalska baza za nemoteno

**polkovnik
JANEZ GAUBE**

»Načrti za nakup nove letališke opreme do leta 2026 so odobreni in tudi finančno podprti.«

**podpolkovnik
JANEZ KRAŠEVEC**

»Nove pridobitve pozitivno vplivajo na pripadnike, prav tako so motivacija za bodoče kandidate.«

**poročnik
SLAVKO ZUPANČIČ**

»Razvoj letališke gasilske enote je bil v zadnjih dvajsetih letih zelo velik.«

delovanje. Na koncu je razložil, da je na letališču še kako pomemben ustrezen kader, zato je še vedno na prvem mestu skrb za zaposlene in pridobivanje novih ljudi, kar bo njihova prednostna naloga. Januarju so začeli v okviru promocijske kampanje predstavljati poklice v 15. polku vojaškega letalstva, mlade pa bodo z zaposlitvenimi možnostmi na letališču seznanjali tudi na dneh odprtih vrat v Vojašnici Jerneja Molana, aprilskih seznanitvah nabornikov z vojaško dolžnostjo ter v začetku junija ob uradnem odprtju mednarodne vojaške vaje Jadranski udar 2023.

V LETALSKI BAZI SI ŽELIJO NOVEGA KADRA

Ena izmed enot v sestavi 15. polka vojaškega letalstva je 107. letalska baza, ki skrbi za logistično podporo enotam vojaškega letalstva Slovenske vojske na vojaškem letališču Cerklje ob Krki in na vojaškem delu letališča Jožeta Pučnika na Brniku. Pripadniki enote izvajajo podporo letenju, skrbijo za delovanje komunikacijskih, informacijskih in navigacijskih sistemov na letališču, zagotavljajo delovanje letališča, skrbijo za varovanje in nadzor nad vstopom na območje letališča in logistično podpirajo enote, ki so nastanjene v Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki. Enota ima posebna vozila za čiščenje vzletno-pristajalne steze, cisterne za prevoz goriva, dvigala, reševalna vozila, traktorje, tovorna vozila, terenska vozila, vozila za košnjo, posebna vozila za sredstva zvez, gasilska vozila in drugo tehniko. V sestavi 107. letalske baze deluje četa za delovanje letališča Cerklje ob Krki, katere podrejena enota je gasilsko-reševalni vod, ki je popolnjen s 16 pripadniki, dva kandidata za gasilca reševalca pa sta na usposabljanju v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu. Kot je razložil poveljnik 107. letalske baze podpolkovnik Janez Kraševc, bi si želeli enoto kadrovskega popolniti z do 30 pripadniki, s čimer bi lahko dosegli samozadostnost in zagotavljanje šeste kategorije gasilsko-reševalne službe dvanajst ur na dan ter operativnost pri zagotavljanju nalog požarnega dežurstva in nadzora nad protipožarnimi alarmnimi sistemi na letališču. Vod trenutno zagotavlja s petimi gasilci peto kategorijo gasilsko-reševalne

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Št. 364
MAREC 2023

6345.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:
Bojan BENEDIK, 1959
Igor BOLČIČ, 1968
Alojzija BOŽIČ ALUKIČ, 1967
Damijan DIMIC, 1968
Marko GRUDEN, 1955
Srečko JURGEC, 1958
Goran KREBELJ, 1957
Ivanka KUCHAR, 1956
Bojan PASKVALE, 1963
Zoran RAVBAR, 1965
Darko RAVNIK, 1967
Jožef ROPOŠA, 1957
Sabira SARAJLIČ, 1959
Janka SUŠNIK, 1964
Damjan ŠKALER, 1976
Rudolf ŠOBER, 1958
Slavko UMEK, 1964

Številka: 094-2/2023-1
Datum: 10. 1. 2023

**Marjan ŠAREC
MINISTER**

6346.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejme:
podpolkovnik FRANCESCO LOCCI,
1971, Italija

Številka: 094-2/2023-3
Datum: 6. 2. 2023

**Marjan ŠAREC
MINISTER**

6347.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:
Franci CIMERMAN, 1960
Vesna FERJANČIČ, 1964
Borut KOSTEVC, 1963
Ivan KOVAČIČ, 1961
Ksenija LEVAK, 1959
Ljudmila LUZAR, 1964
Janez MELANŠEK, 1961
Nada PODBRŠČEK, 1963
Rajko RAVNIKAR, 1967
Irena SETNIČAR, 1961
Marko ZIDARN, 1958
Majda ZORZUT, 1959

Številka: 094-2/2023-4

Datum: 6. 2. 2023

**Marjan ŠAREC
MINISTER**

6348.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV**

I. MALO SABLJO SLOVENSKE VOJSKE – ZLATO

prejmejo:
Milan ANCEL, 1961
Benjamin HROVATIČ, 1962
Branko LORENČIČ, 1963
Peter MIHALINEC, 1965
Simona PLEMENITAŠ GRIZILA, 1963
Marjan POGAČAR, 1959
Drago SELINŠEK, 1964

II. MALO SABLJO SLOVENSKE VOJSKE – SREBRNO

prejmejo:
Boris BOLE, 1962
Cvetko OBLAK, 1964
Alojzij ZADEL, 1964

Številka: 094-4/2023-6
Datum: 31. 1. 2023

**Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GŠSV**

6349.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
VISOKE VOJAŠKE ŠOLE**

vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
132. GORSKEGA POLKA

v čin poddesetnika:
David SELAN, 1994

Številka: 811-3/2022-54
Datum: 15. 12. 2022

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK 132. GORP

6361.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188 z dne 20. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA PODČASTNIKE SV

I. ZLATO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Dejan PEJIĆ, 1990

II. SREBRNO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Marcel BERGLEZ, 1986

III. BRONASTO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Aleš HAMULIĆ, 1987

Številka: 094-4/2022-87
Datum: 16. 12. 2022

Major
Jurij GORENC
POVELJNIK ŠPČ

6362.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena

Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

I. v čin desetnika:
Nina BIZJAK, 1984
Oskar Elija ČRNIVEC, 1990
Gregor FILIPOVIĆ, 1986
Borut URŠIČ, 1986
Erik VODOPIVEC, 1989

II. v čin poddesetnika:
Matic BENČEVIĆ, 1987
Jani BOBNAR, 1995
Erik DRAGAN, 1986
Nik PERUCI, 1998
Simon VOGLAR, 1990

Številka: 811-3/2022-51
Datum: 17. 12. 2022

Podpolkovnik
Dragan MARIĆ
POVELJNIK BATALJONA

6363.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 72. BR št. 094-3/2013-170 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
72. BRIGADE SV

ZLATO PLAKETO 72. BR
prejmeta:
Janko ČAS
Iztok LESKOVAR

Številka: 094-4/2022-90
Datum: 5. 1. 2023

Brigadir
BOŠTJAN BAŠ
POVELJNIK 72. BRIGADE

6364.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠČ št. 094-5/2013-179 z dne 13. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA ČASTNIKE SV

I. BRONASTO PLAKETO ŠČ
prejme:
SEKTOR ZA VOJAŠKE ZADEVE

II. BRONASTO MEDALJO ŠČ
prejme:
Mitja HORN, 1978

Številka: 094-4/2022-92
Datum: 12. 1. 2023

Polkovnica
Alenka PETEK
POVELJNICA ŠČ

LETALIŠKO GASILSKO VOZILO ROSENBAUER PANTHER 6 × 6

FOTO Goran Krošelj

službe, na zahtevo glede vrste zrakoplovov pa tudi višjo. Vsaka kategorija ima namreč predpisano število gasilcev, gasilskih vozil, sredstev in opreme na letališču. Ob prihodu večjih transportnih zaveznških letal je zahtevana osma kategorija. Novo napadalno gasilsko vozilo Panther 6 × 6 bo po besedah poveljnika Kraševca pomembno vplivalo na zagotovitev potrebne kategorije gasilsko-reševalne službe. V enoti so lani že prevzeli novo poveljniško vozilo, v katerem vodja intervencije poveljuje enotam na terenu, pričakujejo pa še novo kombinirano vozilo s cisterno z zmogljivostjo rezervoarja do sedem kubičnih metrov vode proizvajalca Rosenbauer. Ob tem je poveljnik Kraševac razložil, da nove pridobitve pozitivno vplivajo na pripadnike gasilsko-reševalnega voda, prav tako so motivacija za bodoče kandidate, ki se nameravajo zaposliti kot letališki gasilci v Cerkljah ob Krki. Podpolkovnik Kraševac je še razložil, da je pogoj za gasilca reševalca peta stopnja izobrazbe. Kandidat mora nato opraviti usposabljanje za poklicne gasilce v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu, ki traja pol leta. Potem v enoti pod mentorstvom dela tri mesece in po opravljenem izpitu pridobi licenco za gasilca reševalca.

NOVO NAPADALNO GASILSKO VOZILO JE ZMOGLJIVEJŠE IN SODOBNEJŠE

Novo napadalno gasilsko vozilo Panther 6 × 6 avstrijskega proizvajalca Rosenbauer spada v najvišji razred letaliških gasilskih vozil in se uporablja na vseh kontinentih. Vozilo tehta 39 ton. Ima stalen pogon na vseh oseh. Poganja ga motor s 750 konjskimi močmi. V posadki vozila so trije pripadniki – operater in dva gasilca napadalca. Vozilo hrani v svojih rezervoarjih 12.500 litrov vode, 1500 litrov penila in 250 kilogramov prahu. Opremljeno je z dvema topovoma. Zgornji strešni top zagotavlja največji pretok 9000 litrov vode na minuto, sprednji manjši pa 1500 litrov vode na minuto. Vozilo doseže največjo hitrost do 115 kilometrov na uro, saj je pomembno, da so gasilci čim hitreje na katerem koli delu letališča, ker mora biti prvo napadalno vozilo na kraju nesreče v največ treh minutah od alarma. Pripadnik gasilsko-reševalnega voda desetnik Drago

TEHNIČNE ZMOGLJIVOSTI VOZILA PANTHER 6 × 6

POSADKA VOZILA operater + dva gasilca napadalca

MOČ MOTORJA 750 konjskih moči

NAJVEČJA HITROST 115 km/h

VOLUMEN CISTERN 12.500 l vode 1500 l penila 250 kg prahu

ZMOGLJIVOSTI TOPOV

zgornji top: 9000 l/min
spodnji top: 1500 l/min

Janžič, ki se je kot skrbnik vozila udeležil kakovostnega prevzema pri proizvajalcu v Linzu, je razložil, da ima vozilo tudi dve kameri, izmed teh je ena termalna. Voznik lahko tako na monitorju v kabini opazuje dogajanje v okolici vozila. Na vozilu so cevi za gašenje z ročniki, v kompletu orodja pa baterijske škarje, razpiralo in dva cilindra za raztegovanje pločevine. V dodatni opremi so še izpihvalnik za odstranjevanje dima iz notranjosti, ognjevarne zaščitne obleke, škornji, rokavice, ročno orodje, nosila in generator, ki poganja motor vozila. Tudi dve napadalni gasilski vozili Kronenburg, ki so jih do zdaj uporabljali letališki gasilci, zagotavljata zadostno količino vode in penila, nimata pa prahu. Vozili prav tako dosežata zahtevano hitrost, sta pa starejši, zato so njune vozne lastnosti nekoliko slabše. Desetnik Janžič je povedal, da se je novo vozilo Panther 6 × 6 na testiranjih pokazalo kot zelo stabilno in vozno pri vožnji v ovinek ob hitrosti 90 kilometrov na uro. Vozilo je varno, sodobno oblikovano in ima izjemne zmogljivosti ter izpolnjuje predpisane standarde in zahteve za učinkovito ter varno gašenje na letališču.

USPOSABLJANJE PRVIH 16 PRIPADNIKOV ZA DELO NA NOVEM VOZILU

Usposabljanje pripadnikov za delo na novem vozilu Panther 6 × 6 je del prve faze uvajanja vozila v operativno uporabo skladno z ukazom Generalštaba Slovenske vojske. 16 pripadnikov gasilsko-reševalnega voda se je najprej usposabljal na simulatorju vožnje na Fraportovi letalski akademiji na Brniku, 13. in 14. marca pa je na letališču Cerklje ob Krki potekalo praktično usposabljanje na terenu, pri katerem je sodeloval pooblaščen inštruktor iz podjetja Rosenbauer Simon Lelja, ki v podjetju skrbi za servisiranje in usposabljanje novih uporabnikov. Inštruktor Lelja je razložil, da je osnovno usposabljanje obsegalo spoznavanje vozila, delovanja njegovih sistemov ter osnovnih funkcij. Izvedli so tudi praktične preizkuse vozila na terenu. Kot pooblaščen inštruktor jim je predstavil še osnovna navodila glede vzdrževanja, ki ga lahko opravi uporabnik. Dodal je, da je proizvajalec vozila zagotovil tudi navodila za uporabo, v katerih je določeno, katere sisteme

je treba pregledati vsak dan, enkrat na teden in enkrat na mesec. Letne servise bodo skladno s podpisano pogodbo za vzdrževanje zagotovili vzdrževalci iz avstrijskega podjetja. Pripadniki Slovenske vojske pa bodo sami poskrbeli za nadaljnje usposabljanje novega kadra za delo z vozilom. Po koncu usposabljanja in sklenitvi pogodb o vzdrževanju bodo izpolnjeni vsi pogoji za izdajo poročila o uvedbi vozila v operativno uporabo v Slovensko vojsko. Novo vozilo bodo pripadniki 107. letalske baze jeseni praktično prvič preizkusili tudi na gasilsko-reševalni vaji Letalo 2023.

KORENINE VOJAŠKE GASILSKE LETALIŠKE ENOTE SEGajo V LETO 2001
Začetki delovanja gasilske enote na letališču Cerklje ob Krki segajo v leto 2001, ko so bile na letališče premaknjene vse enote z letalniki, ki so bile pred tem nameščene v vojaški letalski bazi na Brniku. Za zagotavljanje požarne varnosti na letališču so se najprej usposabljali pripadniki na služenju vojaškega roka. Kot je pojasnil strokovni vodja v gasilsko-reševalnem vodu poročnik Slavko Zupančič, ki je sodeloval pri nastanku gasilske letališke enote, je bil razvoj v zadnjih dvajsetih letih zelo velik. Na začetku so uporabljali le

Notranjost kabine je sodobno opremljena in zagotavlja vozniku dober pregled nad okolico.

desetnik
DRAGO JANŽIČ

»Novo vozilo se je na testiranjih pokazalo kot zelo stabilno in vozno pri vožnji v ovinek ob hitrosti 90 kilometrov na uro.«

vozilo TAM 150, nato so leta 2002 dobili zmogljivejše vozilo TAM 260. Leta 2005 so na šolanje v Izobraževalni center za zaščito in reševanje na Igu napotili prvo generacijo treh pripadnikov za pridobitev licence gasilca. Do letošnjega leta je šolanje uspešno končalo 21 pripadnikov, izmed teh so trije svojo karierno pot nadaljevali drugje. Današnja popolnjenost enote zadostuje za pokrivanje sedanje kategorije gasilsko-reševalne službe na letališču. Z razvojem enote in letališča so leta 2007 pripravili načrt gradnje novega gasilskega objekta, ki naj bi bil končan do leta 2010, vendar je gospodarska in finančna kriza za deset let ustavila načrtovane naložbe. Podobno je bilo z nakupom novih gasilskih vozil. Prva primerna namenska gasilska napadalna vozila Kronenburg so v enoti dobili šele leta 2015. »Z njimi smo postali enota, ki je že zagotavljala primeren požarno zaščito pri morebitnih intervencijah na letališču in zunaj njega,« je pojasnil poročnik Zupančič. Novi gasilsko-reševalni objekt na letališču Cerklje ob Krki in nova gasilska vozila ter vsa oprema, ki so jo dobili v zadnjem obdobju, zagotavljajo, da so danes letališki gasilci Slovenske vojske povsem primerljivi drugim gasilskim letališkim službam doma in po svetu.

TRI DESETLETJA USPEŠNEGA SODELOVANJA Z NACIONALNO GARDO KOLORADA

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

V četrtek, 9. marca, je na Bledu potekala osrednja slovesnost ob 30-letnici sodelovanja med Slovensko vojsko in Nacionalno gardo Kolorada, na kateri so sodelovali predstavniki vojsk iz obeh držav. Na povabilo gostitelja načelnika Generalštaba Slovenske vojske generalmajorja Roberta Glavaša se je slovesnosti v okviru večdnevnega obiska v Sloveniji udeležila tudi delegacija Združenih držav Amerike, v kateri sta bili tudi namestnica guvernerja zvezne države Kolorado Dianne Primavera in poveljnica Nacionalne garde Kolorada brigadirka Laura Clellan. Ameriška delegacija se je med obiskom v Sloveniji srečala z najvišjimi predstavniki države.

SODELOVANJE Z NACIONALNO GARDO KOLORADA OD LETA 1993

Sodelovanje med državama v okviru mednarodnega partnerskega programa, katerega nosilka je bila Nacionalna garda Kolorada, se je začelo leta 1993. Meddržavni partnerski program med Poveljstvom ameriških sil za Evropo in državami, ki so nastale po padcu berlinskega zidu, pa je bil razvit leta 1992, da bi Združene države Amerike pomagale pri oblikovanju obrambnih sistemov v novih državah. Prve so za pomoč zaprosile Baltske države, Slovenija pa je k partnerskemu programu pristopila leta 1993. Danes v evropskem delu partnerskega programa sodeluje 22 držav. Združene države Amerike so program organizirale tako, da so vsako državo povezale z nacionalno gardo iz posamezne zvezne države. Sodelovanje z Nacionalno gardo Kolorada je najprej temeljilo predvsem na aktivnostih vojska vojski ter je Slovenski vojski omogočilo dostop do vojaških in civilnih strokovnjakov v programih izmenjav, kar je bilo dragoceno v začetnem razvoju Slovenske vojske. Sodelovanje je pripomoglo k razvoju zmogljivosti in doseganju povezljivosti med vojskama ter posledično znotraj zaveznitva. Pozneje se je sodelovanje preusmerilo na nekaj specifičnih in strateško pomembnih vojaških področij. To so zlasti sodelovanje na vajah in usposabljanjih, vojaško gornišstvo in bojevanje v gorah, logistika, jedrska, radiološka, kemična in biološka obramba, vojaško letalstvo, razvoj podčastniškega

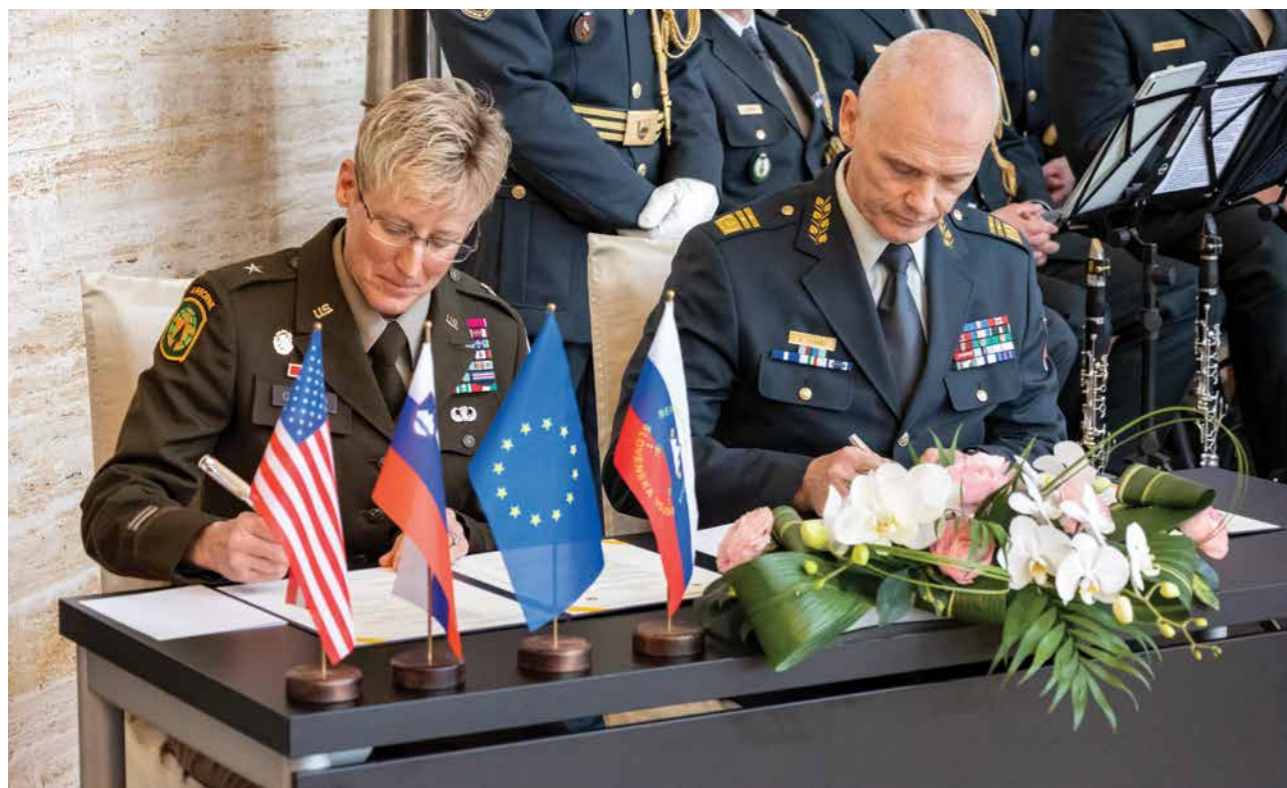
zboru ter razvoj vadišč in strelšč. V zadnjih nekaj letih pa tesno sodelujejo tudi pri izmenjavi znanja in izkušenj o kibernetiki varnosti ter obrambi. Pripadniki Nacionalne garde Kolorada so bili v treh desetletjih redni udeleženci mednarodnih vojaških vaj v Sloveniji, zlasti intenzivno so sodelovali na vajah Jadranski udar in Zvezda Triglava, v povezavi s katero je Nacionalna garda iz Kolorada v začetku podprla slovenska prizadevanja pri organizaciji vaje, namenjene urjenju iz gorskega bojevanja. Sodelovanje med vojskama je bilo uspešno tudi na seriji mednarodnih vaj Defender Europe, ki potekajo v organizaciji Poveljstva ameriške vojske v Evropi. Pripadniki vojsk obeh držav so med letoma 2011 in 2014 skupaj sodelovali tudi na Natovi mednarodni operaciji Isaf v Afganistanu,

◆ Slovenska in ameriška delegacija po slovesnosti v Vili Bled

kar je prispevalo k izboljšanju delovanja večnacionalnih enot v zahtevnem mednarodnem okolju. Vsa tri desetletja sodelovanja sta zaznamovala tudi vzdrževanje dialoga in izmenjava stališč o aktualnih varnostnih razmerah v svetu in regiji, kar je še dodatno okrepilo zaupanje med državama.

MEDDRŽAVNI PARTNERSKI PROGRAM DOSEGEL SVOJ NAMEN IN CILJE

Načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš je v pozdravnem nagovoru spomnil, da je bila pred 30 leti v takratni Sloveniji Teritorialna obramba Republike Slovenije po vlogi in namenu nekakšna nacionalna garda. Teritorialna obramba je dve leti pred vključitvijo v meddržavni partnerski program, torej leta 1991, premagala precej številčnejšega in velikokrat močnejšega sovražnika. Ob tem je dodal, da takratna Teritorialna obramba ni imela profesionalnega podčastniškega kadra, kariernega sistema, standardov in vojaškega izobraževanja ter razvitega civilno-vojaškega sodelovanja. V primerjavi z letom 1993 je Slovenska vojska danes neprepoznava, saj ima vzpostavljene vse elemente sodobne, profesionalne in dobro organizirane vojske, ki je sposobna delovati tudi v mednarodnem okolju. Omenjeni dosežki so povezani z izdatno in nesebično pomočjo partnerjev. Meddržavni partnerski program z Združenimi državami Amerike je bil prvi program, v katerega se je aktivno vključila Slovenska vojska, skupaj s programom Partnerstvo za mir, ki je v okviru Nata začel delovati leto dni pozneje, pa sta ta dva programa postavila temelj profesionalnega razvoja Slovenske vojske. Generalmajor Glavaš je ocenil, da je meddržavni partnerski program dosegel svoj namen in cilje, saj pripadniki Slovenske vojske vzdržujejo redne stike s kolegi iz Nacionalne garde Kolorada na vseh ravneh vojaškega delovanja, tako na usposabljanjih, vojaških vajah, v okviru podčastniškega zbora ter regionalnih pobud kot v mednarodnih operacijah v tujini. »Naši uspehi so tudi vaši,« je izpostavil generalmajor Glavaš in se ob koncu zahvalil Nacionalni gardi Kolorada za profesionalno podporo v treh desetletjih.

Podpis sporazuma o nadaljnjem sodelovanju med vojskama

PREDNOSTNE NALOGE BODO KIBERNETSKA OBRAMBA, VOJAŠKA MEDICINA, LOGISTIKA, ZRAČNE OPERACIJE IN GORSKO BOJEVANJE

Poveljnica Nacionalne garde Kolorada brigadirka Laura Clellan je v govoru izrazila zadovoljstvo, da je bila Slovenija ena izmed prvih držav, ki je leta 1993 našla pomoč v meddržavnem partnerskem programu, v katerega je danes vključenih 100 držav po vsem svetu. Ob tem je poudarila, da je sodelovanje med Slovensko vojsko in Nacionalno gardo Kolorada primer uspešnega sodelovanja v okviru tega programa, saj je Slovenija nato postala polnopravna članica Nata in Evropske unije, pa tudi preoblikovanje Slovenske vojske je potekalo dobro. Izpostavila je najpomembnejše dosežke, saj so v treh desetletjih sodelovanja

izvedli več kot 300 skupnih vojaških dogodkov, ki so pomembno vplivali na krepitev zmogljivosti in pripravljenosti pripadnikov obeh vojsk. Pripadniki Slovenske vojske in Nacionalne garde Kolorada so skupaj delovali na misiji v Afganistanu kar v šestih napotitvah. Tudi pripadniki vojaškega letalstva obeh držav so uspešno opravljali naloge na večjih operacijah in vojaških vajah. Pridobljene izkušnje in znanje so vzpostavili globoko zaupanje med pripadniki obeh vojsk, kar se kaže v dobrem medsebojnem sodelovanju. Poveljnica Nacionalne garde Kolorada je izpostavila še udeležbo ameriških vojakov na vaji Zvezda Triglava v Sloveniji, v okviru katere vsako leto potekajo usposabljanja iz pehotne taktike bojevanja v gorskem svetu. Pripadniki Nacionalne garde Kolorada so pomagali tudi pri obnovi in urejanju vadbene infrastrukture na Osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku. Pomembno je bilo še sodelovanje na področjih kibernetične varnosti, razvoja specialnih sil in zmogljivosti za gorsko bojevanje. Glede partnerskega sodelovanja s Slovenijo je brigadirka Clellan napovedala, da bodo prednostne naloge usmerjene na področja, kot so kibernetična obramba, vojaška medicina, logistika, zračne operacije ter gorsko bojevanje. V Nacionalni gardi Kolorada bodo Sloveniji pomagali pri pripravi načrtov za izpolnjevanje obrambnih obveznosti do Nata ter zagotavljali podporo pri krepitvi vloge Slovenije kot vodilne države v regiji za nekatera področja, ki so za obe državi prednostna. Ob koncu se je slovenskim gostiteljem zahvalila za gostoljubje med obiskom in za 30-letno partnerstvo, pri čemer upa, da bodo dobro sodelovali še nadaljnjih trideset let.

Ob koncu slovesnosti je državni sekretar na Ministrstvu za obrambo dr. Damir Črnčec v imenu obrambnega ministra Marjana Šarca na predlog Generalštaba Slovenske vojske Nacionalni gardi Kolorada podelil medaljo za mednarodno sodelovanje II. stopnje. Načelnik Generalštaba Slovenske vojske in poveljnica Nacionalne garde Kolorada pa sta podpisala sporazum o nadaljnjem sodelovanju.

NA OBISKU V SLOVENIJI SRBSKI OBRAMBNI MINISTER

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Na povabilo ministra za obrambo Marjana Šarca je bil 22. marca na uradnem obisku v Sloveniji minister za obrambo Republike Srbije Miloš Vučević. Ministra sta spregovorila o varnostnih razmerah v regiji, sodelovanju na obrambnem področju, razvoju vojaških zmogljivosti ter dostopu do arhivskega gradiva v Beogradu. Minister Šarec je srbskemu kolegu predstavil tudi potek posodobitve Slovenske vojske.

Po pogovorih je minister za obrambo Marjan Šarec povedal, da je bil obisk namenjen nadaljnji krepitvi že zdaj dobrega sodelovanja med državama na obrambno-vojaškem področju. Izpostavil je solidarnost, ki se je pokazala ob lanski naravni nesreči, in se vnovič zahvalil srbskemu kolegu za pomoč pri gašenju ob gozdnem požaru na Krasu. »Dvostransko sodelovanje med državama poteka na področjih skupnega interesa, predvsem v okviru vojaške medicine in veterine ter izobraževanja in logistike. Možnosti za krepitev sodelovanja so tudi v okviru gorskega bojevanja,« je naštel minister Šarec. S srbskim ministrom za obrambo sta izmenjala tudi stališča glede trenutnih varnostnih razmer v regiji in Ukrajini ter o sodelovanju v mednarodnih operacijah in na misijah. Minister Šarec je poudaril, da je Zahodni Balkan za slovensko zunanjo in varnostno politiko strateško izjemno pomembna regija, v kateri ima Slovenija aktivno vlogo, ki sega od vojaške prisotnosti do različnih oblik spodbujanja stabilnosti in varnosti ter razvoja. »Naše prednostne naloge bodo še naprej usmerjene v reševanje skupnih izzivov, kot so hibridne

grožnje, kibernetična varnost in vojaška mobilnost, kar lahko pripomore h krepitvi odpornosti v regiji,« je napovedal slovenski obrambni minister in omenil dva projekta Evropskega mirovnega instrumenta, za katera je bila Slovenija med glavnimi zagovornicami, in sicer financiranje bataljona za razminiranje v Bosni in Hercegovini ter Balkanske zdravstvene namenske sile. Oba projekta sta že prejela podporo Evropske unije. Dotaknil se je tudi dostopnosti arhivov nekdanje skupne države in se Vučeviću zahvalil za pozitiven napredek v tej smeri, hkrati pa mu je ponudil pomoč pri digitalizaciji skupne arhivske dediščine. Srbskemu ministru je podrobneje predstavil še posodobitev Slovenske vojske in načrte za povečanje obrambnih izdatkov. Srbski minister Miloš Vučević je bil z obiskom zadovoljen in je poudaril, da lahko Slovenija vedno računa na pomoč ob podobni nesreči, kot se je zgodila lansko poletje, ter spomnil na pomoč Slovenije ob poplavah v Srbiji leta 2014. Slovenskim vojakom na Kforjevi misiji na Kosovu se je zahvalil za njihov prispevek k stabilnosti v regiji. Pojasnil je še, da je slovenskemu ministru predlagal sodelovanje na vojaško-ekonomskem in tehničnem področju, in sicer v obliki skupne proizvodnje različnih vojaških sistemov, saj se države zavedajo, da se je treba zaradi zaostrenih razmer čim hitreje oborožiti. Ob koncu se je slovenskemu gostitelju zahvalili za podporo pri vključevanju Srbije v Evropsko unijo. »Menim, da Evropska unija ne bo dokončana celota, če v njej ne bo vseh držav Zahodnega Balkana,« je prepričan minister Vučević.

Po uradnih pogovorih na Ministrstvu za obrambo je minister Vučević obiskal državni zbor ter se tam srečal s predsednikom in člani Odbora za obrambo, popoldne pa je obiskal Vadbni center na Pokljuki, kjer so mu pripadniki 132. gorskega polka Slovenske vojske predstavili svoje delovanje in opremo.

JAVNO-ZASEBNO PARTNERSTVO ZA ZNIŽANJE OGLJIČNEGA ODTISA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

V vojašnici na Bohinjski
Beli se od novega leta
grejejo na lesno biomaso. ▶

V

Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli so 9. marca predstavili prvi energetski projekt po modelu javno-zasebnega partnerstva med Ministrstvom za obrambo in podjetjem Resalta. Z energetsko prenovo, ki je vključevala prenovo ogrevalnih sistemov, zunanje in notranje razsvetljave ter uvedbo daljinskega sistema upravljanja energije v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli in v Letalski bazi Brnik, bo Ministrstvo za obrambo zmanjšalo izpuste ogljikovega dioksida za okoli 400 ton na leto. Projekt je bil vreden 1,5 milijona evrov, pri čemer je ministrstvo zagotovilo 170.000 evrov, preostalo pa investitor, ki bo skrbel za upravljanje in vzdrževanje sistemov nadaljnjih 15 let.

INVESTICIJSKA DELA KONČANA V SEDMIH MESECIH OD PODPISA POGODBE
Generalni direktor Direktorata za logistiko na Ministrstvu za obrambo mag. Željko Kralj je pojasnil, da se z uradno predstavitvijo projekta končuje zahteven proces, ki se je začel že leta 2019. Ob tem je bil zadovoljen, da so kljub številnim izzivom vztrajali pri modelu javno-zasebnega partnerstva in ga tudi uspešno izvedli. Septembra 2019 je bil objavljen razpis, s katerim so iskali interes za sodelovanje pri tem projektu, nato so pripravili investicijsko dokumentacijo in tudi uredbo, ki jo je bilo treba potrditi na vladi, da so lahko izvedli postopek javnega naročanja, ki se je končal maja 2022. »Investicijska dela so bila končana decembra, v sedmih mesecih od

podpisa pogodbe, kar nas je pozitivno presenetilo,« je bil Kralj zadovoljen s sodelovanjem s podjetjem Resalta ter ga je izpostavil kot dober primer sodelovanja med slovenskim gospodarstvom in Ministrstvom za obrambo. Pojasnil je, da so v gorenjski vojašnici v okviru projekta prenovili kotlovnico, ki zdaj deluje na lesno biomaso, opravili so še manjše energetske prenove ter zamenjali razsvetljavo. V Letalski bazi na Brniku so uredili ogrevanje na zemeljski plin kot redundančni energent, prav tako so zamenjali razsvetljavo. Celotna investicija je znašala 1,5 milijona evrov, pri čemer je Ministrstvo za obrambo prispevalo 170.000 evrov. »Ocenjujemo, da bomo imeli nižje stroške kot v preteklosti, pomembna je tudi zamenjava energenta z obnovljivim virom energije, tako se bodo emisije ogljikovega dioksida skupno zmanjšale za 390 ton na leto. Projekt bo ustvaril finančne prihranke, ki si jih bosta javni in zasebni partner delila v razmerju 1 : 99, saj mora podjetje v 15 letih povrniti naložbo ter tudi nekaj zaslužiti. Če bodo prihranki nižji od predvidenih, pa je tveganje na zasebnem partnerju,« je pojasnil pogoje sodelovanja med podjetjem Resalta in Ministrstvom za obrambo ter se zahvalil sodelujočim pri projektu za strokovno sodelovanje. Direktor operacij v podjetju Resalta Jože Torkar je poudaril, da so ponosni, da jih je ministrstvo prepoznalo kot kompetentnega partnerja in da so hitro končali pripravljala dela. »Uspešno smo inštalirali opremo, s katero bomo v prihodnjih 15 letih zagotavljali glavno storitev, in to so prihranki.« Pozitivno je ocenil tudi interes ministrstva za prehod v zeleno prihodnost in poudaril, da bodo z energetske prenove znižali ogljični odtis za toliko, kolikor ogljikovega dioksida vsako leto vsrka 26.000 dreves. Razložil je, da je z ukrepi Ministrstvo za obrambo tudi izboljšalo udobje zaposlenih in uporabnikov teh sistemov. Zagotovil je, da se bodo v 15 letih potrudili zagotavljati visoko kakovost storitve vzdrževanja.

ZAMENJALI 2500 SVETIL

Več o tehnološki prenovi je pojasnil vodja izvedbe projekta iz Resalte Matic Baškovič. V Letalski bazi na Brniku je bil eden izmed ukrepov vgradnja novega plinskega kotla, s čimer je bil zagotovljen redundančni energent za ogrevanje objektov. S prenovo kotlovnice in več drugimi manjšimi prenovami

◀ Ožja ekipa sodelujočih pri projektu javno-zasebnega partnerstva

se zdaj zagotavlja delovanje obeh sistemov – novega na plin in starega na kurilno olje. Na centralni sistem ogrevanja so priklopili tudi garažo, ki je bila prej ogrevana ločeno. V njej so cisterne s kerozinom, zato tam temperatura ne sme pasti pod 12 stopinj Celzija. Stara svetila v notranjosti in zunanosti objektov so bila zamenjana z novejšimi z LED-tehnologijo, posebno pozornost pa so namenili tipom svetil, pri katerih se ne dogajajo motnje, da lahko vzdrževalci letalnikov nemoteno opravljajo svoje delo. Zamenjali so 680 svetil. Nova je še toplotna postaja na lokaciji starega poveljstva, ki lahko zdaj deluje v trenutnem sistemu. V Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli pa sta po novem v kotlovnici nameščena dva visoko učinkovita kotla na lesno biomaso skupne moči en megavat, ki sta nadomestila parno kotlovsko postrojenje na ekstra lahko kurilno olje. Nova je tudi vsa druga oprema v kotlovnici. Prenovili so toplotne podpostaje, zamenjali toplotne črpalke in ventile ter vzpostavili nadzor nad sistemom. V nastanitvenih objektih so vgradili termostatske ventile, ki omogočajo nadzor nad temperaturnim obdobjem, ter prenovili notranjo in zunanjo razsvetljavo z zamenjavo 1800 svetil. Na obeh lokacijah so vzpostavili daljinski nadzor in upravljanje nad napravami, za katere bodo skrbeli iz centralne baze v Ljubljani. »Če se kateri izmed sistemov ne bi odzival, lahko naša servisna služba hitro ukrepa,« je dodal Baškovič. Ob koncu predstavitve je generalni direktor Željko Kralj pojasnil, da na Ministrstvu za obrambo poteka še nekaj podobnih projektov. V zadnji fazi je izbira zasebnega partnerja za projekt RESHUB, ki v Vojašnici Petra Petriča v Kranju predvideva gradnjo fotovoltaične elektrarne, proizvodnjo toplote in električne energije z gorivnimi celicami, proizvodnjo in hrambo vodika ter postavitve polnilnic za vodikova in električna vozila. V načrtu so tudi projekti energetske obnove drugih vojašnic in dela objekta Ministrstva za obrambo.

REŠEVALNI PES IN VODNIK STA ENAKOVREDNA

Človek še ni izumil boljšega sredstva za iskanje pogrešanih od pasjega smrčka, ki prepozna vonj tudi 10.000-krat bolje od našega nosu. Kot nepogrešljivi so se izurjeni reševalni psi in njihovi vodniki ponovno izkazali v nedavnem potresu na jugu Turčije, kamor je tudi Slovenija na pomoč poslala svojo ekipo. Naziv reševalnega para se pridobi s številnimi treningi in uspešno opravljenimi izpiti različnih težavnostnih stopenj. Zadnji februarski konec tedna je Komisija za reševalne pse pri Kinološki zvezi Slovenije v Izobraževalnem centru Ig predstavila izpitna preverjanja reševalnega para za iskanje v ruševinah. Med uspešnimi sta bili tudi Teja Rupnik in psička Ela, ki krasita naslovnico marčevske revije.

Vodnica reševalnega psa Sara Smerdel je s svojo peto psičko Iro uspešno opravila prvi del predizpita. »To je prva stopnja za delo reševalnih psov za iskanje pogrešanih na terenu, iskanje zasutih v snežnih plazovih in iskanje v ruševini. Na tej stopnji iščeva samo eno pogrešano oziroma zasuto osebo, pozneje pa naju s psičko na poligonu čakata še preizkus poslušnosti in premagovanje ovir. Na predizpitu je območje za iskanje manjše kot na višjih stopnjah, za najdbo pa imava na voljo okoli deset minut,« je razložila vodnica, ki z leto in pol staro psičko trenira, že odkar je bila ta mladiček. »Vodnik in pes sta v timu enakovredna, se pa pogosto živčnost pri izpiti lahko z vodnika prenese na psa in to vpliva na izvedbo,« je pojasnila sogovornica,

ki se z reševalnimi psi ukvarja že 29 let in je sodelovala na številnih reševalnih akcijah, med drugim tudi pri iskanju pogrešanih po potresu na Sumatri leta 2004. »Na ruševinah pravega potresa na pse in vodnike pretijo številne nevarnosti, včasih ni jasne meje med ruševinami. Narediti poskušaj največ, kar lahko. Z enim izmed svojih psov sem sodelovala tudi pri udora blata v rudniku Hrastnik. Tam so bile spet posebne razmere, saj je šlo za rov, zato so vonjave do psov prihajale na drugačen način. Prav zato je pomembno, da psi trenirajo na različnih ruševinah in v različnih okoliščinah.« Opisala je še, kako poteka opravljanje izpita: »Ob prihodu do ruševine nam ocenjevalec predstavi osnovne informacije, pokaže skico območja, pojasni, kje so nevarnosti in kje so na razpolago tehnične ekipe, vodnik pa ocenjevalcu pove, kako pes nakazuje. Nato damo psu ukaz. Še pred tem pa vsak s svojo metodo psa pripravi.«

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

VERA MIKULIČ

»Vodništvo je način življenja. Rada pomagam in delam s psi.«

MATEJA NOLIMAL

»Pot do sodnika je dolga, najprej moraš biti vodnik, nato še inštruktor.«

TEJA RUPNIK

»Pes mora biti pozitivno usmerjen v iskanje, vztrajen in odločen.«

ISKALI OD ENEGA DO TREH LJUDI

Na ruševini – podrtem objektu z razsutimi materiali, cevmi in porušeni stenami – na poligonu na Igu je bilo na dan izpitov več ljudi, ki so pomagali pri izvedbi, igrali »pogrešane« ali s palicami tolkli po stenah in ceveh ter tako ponazarjali razmere, ki bi vladale ob resničnem iskanju. Ocenjevanje so spremljali tudi predstavniki medijev in fotografi. Zanimalo nas je, kako pes odmisli vonje prisotnih ob ruševini in išče vonje ljudi, ki so v njej skriti. Vodnica reševalnega psa, mednarodna sodnica in predsednica Komisije za reševalne pse pri Kinološki zvezi Slovenije Katja Skulj je pojasnila, da mora pes izločiti ljudi, ki so na tleh, in se osredotočiti na vonjave, ki prihajajo od zasutega človeka. »Pes torej išče lokacijo, na kateri je take vrste vonj zanj najmočnejši, in tam nakaže človeško prisotnost, navadno z laježem. Obstajajo tudi različne kamere in geofoni – naprave, s katerimi si lahko ob iskanju v ruševini človek pomaga do preživelih, vendar za zdaj še niso iznašli nič boljšega od pasjega smrčka,« je poudarila vodnica, ki je s svojo psičko Dali tisti dan tudi čakala na izpitni preizkus. Vodniki reševalnih psov so zadnjo februarsko soboto in nedeljo opravljali različne stopnje izpitov za iskanje v ruševini: od predizpitov do izpitov stopnje A in stopnje B, najvišje stopnje, ki jo priznava Mednarodna organizacija reševalnih psov in Mednarodna kinološka zveza. »Stopnja B bi omogočala operativnost v Sloveniji, ne pa še v tujini, vendar je to odvisno od tega, kakšne so oziroma bodo zahteve ob intervencijah. Pri nas se bo najbrž zahtevalo, da imata vodnik in pes opravljeno najvišjo stopnjo, ko se bodo oblikovale enote za hitre intervencije. V Kranju in Celju jih imajo že vzpostavljene, zdaj se organizirajo tudi v drugih regijah. Enotam, v katerih so zdaj tehnični reševalci in medicinsko osebje, bodo dodani še vodniki reševalnih psov za reševanje v urbanem okolju – na primer ob potresih, eksplozijah, plazovih,« je razložila Katja Skulj in dodala, da so veseli napovedane izboljšave ruševine oziroma primerne poligona za treninge. »Bili smo že na sestanku, tudi lani ob vaji državnih reševalnih enot, specializiranih za reševanje v urbanem okolju, smo ruševino že malo prenovili. Predvsem pa smo pristojnim razložili, kaj potrebujemo za delo s psi. Pomembno je, da je zadeve mogoče spreminjati, saj se

sicer psi naučijo, kje so skrivališča, možnost premikanja struktur pa bi bila primerna tudi za tehnične reševalce,« je razložila sogovornica ter komentirala še izkušnje iz Turčije, ki so pokazale, da je ob potresih na tleh veliko steklovin in ostrih predmetov, ki lahko poškodujejo blazinice pasjih tačk: »Lahko se uporabijo posebni copatki, vendar če psi niso vajeni njihove uporabe, jih bodo motile. Mogoče bo treba razmišljati tudi o tem in pse že od malega priučiti nošenja copatk, da jih ne bodo ovirale pri delu.«

IZPIT OPRAVLJAL TUDI BODOČI SODNIK

Izpite sta spremljala izkušena vodnika Uroš Sečkar, eden izmed vodnikov psov, ki je pomagal v Turčiji ob nedavnem potresu, in Vera Mikulič, ki je na popotresnem reševanju v Turčiji sodelovala leta 1999. »V Turčiji je vladal kaos, bili smo bitko s časom. Imeli smo srečo, da smo tja lahko leteli in je bila naša pomoč res hitra. Vsak potres je poseben. V zakup vzameš razmere in poskušaj pomagati. Mi smo sodelovali s turškimi jamarji, vendar tudi brez domačinov in lokalnih prevajalcev ne bi šlo,« je pojasnil sogovornik, Vera Mikulič pa je povedala, da so bili vtisi v Turčiji težki. »Vse je bilo podrt, ljudje so bili pred hišami, obupani. Vendar takrat razmišljaš o tem, da si s psom tam, da boš pomagal in rešil kako življenje. Letos so bile razmere zaradi mraza težje za ljudi, v mojem primeru se je potres zgodil avgusta in je bilo zelo vroče, kar je bilo naporno za pse. V skupini nas je bilo več, zato smo delali tako, da je pes iskal 15 minut, nato pa je počival in ga je zamenjal drug pes,« je še opisala Vera Mikulič, ki trenutno trenira že šestega psa, o vodništvu pa je povedala, da je to posebna ljubezen. »Rada delam s psi in tudi z ljudmi, ki se ukvarjajo s psi, rada pomagam in tudi pes je koristen, hkrati si veliko v naravi ter se gibaš,« je povzela in poudarila, da so vodniki zelo povezana skupnost, saj si delijo znanje in izkušnje ter se medsebojno podpirajo. Na Igu pa izpita niso opravljali samo vodniki in psi, temveč tudi Matej Velikonja, ki je bil v vlogi sodniškega pripravnika in je opravljal praktični del

Sodniški pripravnik Matej Velikonja daje navodila vodnici pred začetkom preizkušnje.

Psi se morajo naučiti gibati po različnih terenih.

preverjanja, preden bo postal sodnik. »Sodnik želim postati zaradi pridobitve več znanja. Za to delo je treba do najvišje stopnje izšolati vsaj dva psa ter biti inštruktor in aktiven v organizaciji,« je pojasnil in povedal, da ocenjuje vodnika in psa posebej ter oba skupaj. »Sodniki opazujemo timsko delo. Pri psu smo pozorni na njegovo gibanje po ruševini in intenzivnost dela, kako komunicira z vodnikom in ali se pusti usmerjati. Pri vodniku pa ocenjujemo taktiko izvedbe, pravilno usmerjanje in podobno,« je razložil

in poudaril, da je uspešno opravljen izpit odvisen tudi od dnevne forme psa in vodnika, da pa največ štejejo izkušnje, kako dobro je pes naučen in motiviran. »Dobro mu gre,« je njegovo ocenjevanje komentirala Mateja Nolimal, že enajsto leto sodnica za delo reševalnih psov, in povedala, da je pot do sodnika precej dolga. »Veliko nas je takih, ki se že večino življenja ukvarjamo s tem, saj te vodništvo res pritegne.« Pojasnila je še razliko med treningi in izpiti: »Na prvih imaš možnost korekture. Ljudje in psi smo si različni,

vodniki pse motivirajo na različne načine, nekatere s hrano, druge z igračo ali pohvalo. Na izpitu pa morajo psi in vodniki pokazati znanje brez potrjevanja z nagradami. Na izpitu te omejuje tudi čas, ljudje, ki so tukaj prisotni, pa so dodaten stresor,« je razložila sodnica, ki je tokrat bdela nad ocenjevanjem sodniškega pripravnika.

Med uspešnimi reševalnimi pari sta bili Teja Rupnik in psička Ela, avstralska ovčarka, ki je v 30 minutah uspešno odkrila tri zakopane ljudi na ruševini, popoldne pa ju je čakal še preizkus iz poslušnosti ter premagovanja ovir. »Z Elo trenirava od majhnega, stara je tri leta. Danes prvič opravlja izpit stopnje B. Pes mora biti pozitivno usmerjen v iskanje, vztrajen in odločen, se dobro gibati na terenu. V prihodnosti si želim opraviti še kak preizkus, sodelovati na čim več iskalnih akcijah in pomagati ljudem,« je pogovor sklenila vodnica, ki trenira svojega prvega psa.

PREJEMNIK KIPCA CIVILNE ZAŠČITE TONČEK SMOLEJ

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Dan sil zaščite, reševanja in pomoči v Sloveniji že od leta 1992 praznujemo 1. marca. Ob tej priložnosti zaslužni pripadniki sistema prejmejo priznanja Civilne zaščite za zasluge pri razvijanju in kreitvi pripravljenosti na nesreče, izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč. Letos je bilo podeljenih 306 priznanj, najvišje priznanje, kipec Civilne zaščite, pa je prejel dolgoletni gorski reševalec Tonček Smolej. Minister za obrambo Marjan Šarec je v svojem slavnostnem govoru izpostavil enotnost delovanja ob požaru na Krasu in pomoči v Turčiji ter poudaril duh prostovoljstva, ki je za zgled drugim državam.

Osrednja slovesnost ob dnevu civilne zaščite je potekala 1. marca na Brdu pri Kranju. Leta 2022 je bilo zabeleženih več kot 34.000 dogodkov, kar je skoraj 93 intervencij na dan. Največji preizkus za sile zaščite, reševanja in pomoči je bil požar na Krasu, v katerem so se izkazali slovensko gasilstvo in druge službe, v kemični tovarni Melamin se je zgodila najhujša delovna nesreča v zgodovini Slovenije, poletje je minilo v znamenju suše in zagotavljanja pitne vode v slovenski Istri, jeseni pa so poplave prizadele večji del Slovenije. Številne države so za pomoč zaprosile čez mehanizem Unije na področju civilne zaščite, na kar se je odzvala tudi Slovenija. Med njimi so bili Ukrajina, Madagaskar, Nepal, Slovaška, Butan, Islamska republika Pakistan, Turčija in Sirija. Slavnostni govorec minister za obrambo Marjan Šarec je povedal, da je bilo treba v več kot tridesetih letih posredovati pri nešteto dogodkih: »Pridobili smo veliko izkušenj in zelo pripomogli k temu, da lahko živimo varno in v miru.« Spomnil je na zadnji katastrofalni potres v Turčiji, po katerem so pri reševanju sodelovali slovenski vodniki reševalnih psov in nalogo opravili odlično. Izpostavil je tudi požar na Krasu, pri katerem so pripadnice in pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč delovali enotno: »Ni bilo pomembno, katero uniformo kdo nosi in pripadnik katere organizacije je – delovali smo kot eden, in to je tudi tisto najpomembnejše.« Pojasnil je še pomen usposabljanja, opremljanja,

izobraževanja in posodobitve enot po drugi strani pa je poudaril, da sta najpomembnejša duša in srce, saj je tehnika brez ljudstva mrtva in nekoristna. Dodal je, da v Sloveniji združujemo obe komponenti, imamo močno razvito prostovoljstvo, katerega duh je zgled tudi drugim državam. »Brez prostovoljstva si tega sistema ne moremo predstavljati in nobena država, ki bi temeljila le na poklicnih enotah, ne bi mogla biti uspešna,« je poudaril minister. Zahvalil se je gasilcem, gorskim reševalcem, jamarjem, potapljačem, vodnikom reševalnih psov, policistom, vojakom, pripadnikom Rdečega križa in Slovenske karitas, radioamaterjem ter vsem drugim, ki so vedno in povsod pripravljeni pomagati. Minister je poudaril, da so nesreče pogosto tragični dogodki, ko je treba reševati, pa

Kipec za življenjsko delo je prejel gorski reševalec Tonček Smolej.

Minister Šarec je poudaril, da si brez prostovoljstva sistema ne moremo predstavljati.

čprav neuspešno, ob tem pa je pomembno, da se učimo, kako še učinkoviteje reševati ter preprečevati nesreče in biti nanje bolj pripravljeni. Na koncu je vsem zbranim ter še posebej prejemnikom priznanj in nagrad ob prazniku čestital.

KIPEC PREJEL GORSKI REŠEVALEC TONČEK SMOLEJ

Učinkovito delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je najpomembnejše za varno ter stabilno življenje državljanov in državljanov. Priznanja Civilne zaščite so podeljena za zasluge pri razvijanju in kreitvi pripravljenosti na nesreče, izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč. Letos je bilo podeljenih 306 priznanj, izmed teh 140 bronastih, 89 srebrnih, 40 zlatih ter 36 plaket in kipec. Podelila sta jih vršilec dolžnosti generalnega direktorja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Leon Behin ter poveljnik Civilne zaščite Srečko Šestan. Kipec Civilne zaščite se podeljuje za življenjsko delo, posebne zasluge in izjemne dosežke na področju civilne zaščite. Letos ga je prejel dolgoletni reševalec Tonček Smolej, ki je v svojem nagovoru poudaril, da se priznanje nanaša na vse prostovoljce Gorske reševalne službe, saj so lahko uspešni le, kadar delujejo skupaj. Hkrati je priznanje zanj obveza, da bo tudi v prihodnosti pomagal ljudem v stiski.

«**Tonček Smolej je tudi inštruktor letalskega reševanja.**

«**Nagrajeni gorski reševalec ohranja aktiven življenjski slog.**

GORSKEMU REŠEVANJU ZAPISAN ŽE 50 LET

Letošnji prejemnik kipca Civilne zaščite je dolgoletni gorski reševalec, član in predsednik Gorske reševalne službe Radovljica Tonček Smolej, ki se je goram zapisal že v mladih letih. V petdesetih letih gorskega reševanja je za njim več kot 1000 intervencij, pri čemer poudarja pomen vseživljenjskega usposabljanja in izobraževanja. Zadnjih sedem let je upokojenec, ki vsak drugi dan preteče več kot 15 kilometrov in se enkrat na teden odpravi v gore, najraje tiste pred domačim pragom. Zahteven do sebe in drugih ter predan humanitarnemu poslanstvu si želi, da bi lahko še dolgo pomagal ob nesrečah v gorah, hkrati pa skrbel, da se znanje in izkušnje prenašajo na mlade generacije.

Tonček Smolej se je rodil na Jesenicah in odraščal v Radovljici, kjer živi še danes. Najprej se je ukvarjal s smučarskim tekom, dokler ga ni sosed, ki je bil tudi gorski reševalec, še kot najstnika seznanil s svetom gorskega reševanja. Temu

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič in arhiv GRS Radovljica

»Nagrada je priznanje vsem gorskim reševalcem.«

se je nato povsem posvetil. V Planinsko društvo Radovljica se je včlanil leta 1968, alpinističnemu odseku in gorskim reševalcem se je pridružil po treh letih, izpit za gorskega reševalca pa je opravil leta 1975. Z zagnanostjo je izpopolnjeval znanje na planinskem in reševalnem področju, opravil izpite za planinskega vodnika, minerja snežnih plazov, inštruktorja gorskega reševanja, letalca reševalca in inštruktorja letalskega reševanja ter zasedal različne vodstvene funkcije, med drugim tudi mesto predsednika nekdanje Gorske reševalne službe, organizirane pri Planinski zvezi Slovenije. Že 40 let vodi Gorsko reševalno službo Radovljica in je še vedno njena gonilna sila. »V gorsko reševanje sem vložil veliko truda in dela. Danes je stanje neprimerljivo z začetki. Smo odlično organizirani, imamo svoje prostore in opremo,« je na kratko povzel 50 let gorskega reševanja in dodal, da je bilo po njegovem mnenju za razvoj bistveno sprejetje zakona o zaščiti in reševanju v 90. letih, ki je gorsko reševanje prenesel pod Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje. »Nekoč smo s svojim denarjem kupovali opremo ali prosili za donacije, vse je bilo odvisno od poznanstev

in dobre volje. Zakon pa je pomenil korak k sistemski ureditvi in zagotovitvi sredstev,« je pojasnil ter opozoril, da se potreba po teh povečuje zaradi nove opreme in čedalje več gorskih nesreč. Še vedno se zavzema za ohranitev modela prostovoljstva. »Imamo vrhunski amaterizem, ki je na visoki in profesionalni ravni, potrebujemo pa še več podpore predvsem v materialni pomoči, saj želimo vedno imeti tudi najboljšo in najsodobnejšo opremo. Še zmeraj so težave, ki jih je treba rešiti, vendar jih vidim predvsem kot organizacijske izzive,« je poudaril ter dodal, da odlično sodelujejo tudi z drugimi službami – od gasilcev do Policije in Slovenske vojske, ki izvajata helikoptersko gorsko reševanje. Razložil je, da mora tisti, ki želi biti dobro usposobljen in aktiven gorski reševalec, v to vložiti veliko prostega časa, kar je včasih ob rednih službah in družinah izjemno zahtevno. Zato je naklonjen zamisli, da bi bil status gorskih reševalcev urejen v podobni obliki kot pogodbeni sestava Slovenske vojske, vsaj za usposabljanja, za kar gorski reševalci zdaj žrtvujejo svoj dopust.

ŠE VEDNO REŠUJE IN PRENAŠA ZNANJE

Tonček Smolej je bil kot vzdrževalec zaposlen na Visoki strokovni šoli na Bledu in je zdaj že sedmo leto upokojen. Svoj čas namenja reševanju, usposabljanjem ter organizacijskemu in administrativnemu delu, ki spada zraven. Pravi, da je imel veliko posluha in razumevajočega delodajalca, saj bi sicer težko usklajeval službo in gorsko reševanje, doma pa tudi razumevajočo ženo ter podporo družine. Vsak drugi dan preteče od 15 do 20 kilometrov. »Za mano je več kot 1000 intervencij. V tem času se veliko nabere, nekatere tragične nesreče ostanejo v mislih. Imamo veliko predavanj o psihologiji, 24 ur na dan nam je na voljo psihološka pomoč, skrbimo pa tudi, da se reševalci po težkih intervencijah med seboj pogovarjamo in ne nosimo stvari domov. Smo pa seveda vsi samo ljudje in vsak najde svoj način, kako se s tem spoprijeti. S tekom najbolj izpraznim glavo,« je opisal in dodal, da uspešne intervencije ter zahvale ponesrečenecv prinašajo zadoščenje. Pri tem je opozoril, da včasih v gorah že manjša poškodba povsem onemogoči pohodnika. Odzovejo se na vsak klic. »Nihče še ni z zvitem gležnjem prišel sam s Triglava. To je nemogoče,« je pojasnil, kako je v gorah vsako poslabšanje zdravstvenega stanja lahko nevarno ali celo usodno. Skromno je zatrdil, da gorsko reševanje dojema kot nekaj, kar je treba opraviti. »Ne vem, kaj bi drugega počel. Ni lahko, vendar za to smo se odločili in ne smemo j'mr't,« je v klenem gorenjskem narečju poudaril sogovornik, ki se ob koncu tedna že ob

štirih zjutraj odpravi na različne gorske ture, da je do devetih že v dolini, pripravljen na morebitni klic na pomoč.

NESREČ BO VEDNO VEČ

»Ob prvem klicu na pomoč je vsak pogovor stresna situacija. Nato akcija hitro steče, vloge so razdeljene. Po navadi od poziva do aktivacije traja od osem do deset minut, kar je za nas mogoče hitro, za ponesrečenca pa že zelo dolgo, vendar moramo imeti v mislih ponesrečenca, saj je on merilo za izbiro ustrezne pomoči,« je razložil sogovornik. Pri tem je opozoril, da je vedno na prvem mestu tudi lastna varnost. »Reševati je treba sistematično in kakovostno. Če je na voljo helikopter, je reševanje hitro, ponesrečenec je lahko v bolnišnici v pol ure, klasično reševanje pa seveda poteka dalj časa,« je povedal in pojasnil, da je izmed več kot 700 intervencij v lanskem letu še vedno več kot polovica predstavljala klasično reševanje. Prav zato se ob klicu na pomoč hkrati aktivirajo tako gorski reševalci letalci na helikopterju kot gorski reševalci za klasično reševanje. »Prav to je prednost v Sloveniji. Če se helikopter zaradi različnih okoliščin obrne, je pomoč že na poti in ne izgubljam o časa,« je poudaril Smolej. O naraščajočem številu posredovanj je povedal, da je to predvsem posledica množičnosti obiskovanja gora. Veliko se dela na preventivni in zelo je vesel, da so letos tudi turistične agencije začele sodelovati z gorskimi reševalci in opozarjati tuje turiste. »Še zmeraj je recimo veliko zvinov gležnjev zaradi nizkih čevljev. Domači planinci so sicer večinoma dobro opremljeni, včasih pa opreme ne znajo pravilno uporabljati. Treba je vztrajati na preventivi in osveščanju,« je poudaril in dodal, da imajo v radovljiški gorski reševalni službi kakovosten podmladek. Za prihodnost si želi, da bi se obdržala visoka kakovost gorskega reševanja, saj so si gorski reševalci postavili visoke standarde. Še naprej si želi pomagati pomoči potrebnim in sodelovati pri osveščanju o varnem obisku gora. »Jaz sem mogoče eden izmed tistih bolj zagnanih, kdaj tudi tečnih. Všeč mi je, če so stvari dorečene in natančne. Pri našem delu ne smemo biti površni, to je pomembno zaradi odgovornosti do nas in drugih,« je še pojasnil Tonček Smolej in o kipcu Civilne zaščite skromno poudaril, da ga dojema kot priznanje vsem reševalcem, saj je gorsko reševanje vedno ekipno delo.

Glasbenica Melinda Urh je predstavila družino saksofonov in njihovo zgodovino.

Vojaški glasbeniki so mladim preigrali dobro poznane napeve iz risank in filmov.

GLASBENIKI VOJAKI PREDSTAVILI POKLIC IN GLASBILA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Glasbeniki komornih zasedb Orkestra Slovenske vojske so v okviru civilno-vojaškega projekta šolarjem primorskih osnovnih šol predstavljali svoj poklic in glasbila. Po uspešnih nastopih v Kopru, Vipavi in Hrpeljah smo jih 2. marca ujeli na zadnji predstavitvi v Glasbeni šoli Postojna, v kateri so šolarjem okoliških šol glasbeno urico popestrili s predstavitvijo pihal, saksofonov in trobil. Nad interaktivno glasbeno predstavo, v kateri so glasbeniki preigrali mladim dobro poznane napeve iz risank in filmov, so bili šolarji navdušeni.

Pobudnica glasbenega projekta je bila Larisa Marjanovič, profesorica saksofona na Glasbeni šoli Vinka Vodopivca v Ajdovščini, ki že več let kot saksofonistka sodeluje z Orkestrom Slovenske vojske. Zelo aktivna je tudi pri Zvezi primorskih glasbenih šol, v katero so vključene vse primorske glasbene šole, vključno z Vrhniko in Logatcem. »Želeli smo predstaviti družino klarinetov in saksofonov, dodali smo še trobila, saj imamo pri nekaterih glasbilih težave pri vpisu v glasbeno šolo. Nastal je edinstven projekt, ki smo ga predstavljali osnovnošolcem po Primorski. Glasbeniki Orkestra Slovenske vojske so nastopili že v Kopru, Ajdovščini in Hrpeljah, danes pa je še zadnji koncert v Postojni,« je razložila glasbenica in

dodala, da je bistvo glasbene predstave kakovostna izvedba, otroci pa v njej uživajo, saj jim je repertoar poznan. Višja vojaška uslužbenka XIII. razreda Maša Bertok Duh iz Orkestra Slovenske vojske je pojasnila, da je namen tudi seznanitev s poklicem glasbenika vojaka in s Slovensko vojsko. »S projektom smo želeli šolarjem približati nekatera glasbila ter jim predstaviti Slovensko vojsko in državne simbole. Predstavimo jim tudi naše različne uniforme. V Orkestru Slovenske vojske so odlični glasbeniki, ki igrajo na različne instrumente, torej se otroci seznanijo z več vrstami klarinetov in saksofonov ter z drugimi glasbili. Vpis v glasbene šole se na nekaterih področjih zmanjšuje, saj otroci pogosto nimajo dovolj informacij. Poznajo klavir, kitaro in violino, druga glasbila pa manj,« je povedala vodja

produkcije in dodala, da pripadniki Orkestra Slovenske vojske radi sodelujejo v izobraževalnih projektih, kadar imajo dovolj časa. »Danes je vse na dostopu klika, glasba se posluša na slušalke, prav zato je taka predstava dobrodošla, saj je živa glasba še vedno edinstvena izkušnja tako za publiko kot za glasbenike. Predstavo smo oblikovali zelo interaktivno, da lahko otroci aktivno sodelujejo, in odzivi so odlični,« je še poudarila. V projektu so združili kvarteta klarinetov in saksofonov ter kvintet trobil. V polni dvorani Glasbene šole Postojna je v dobro uro trajajočem nastopu višji vojaški uslužbenec XI. razreda Janez Benko, klarinetist in koncertni mojster, najprej predstavil poklic vojaka glasbenika, naloge, ki jih opravljajo, ter uniforme Slovenske vojske za različne priložnosti. Sledila sta predstavitev klarinetov in nastop kvarteta klarinetov. V nadaljevanju je višja vojaška uslužbenka IX. razreda Melinda Urh predstavila družino saksofonov in njihovo zgodovino, sledil je še nastop kvarteta saksofonov. Višji vojaški uslužbenec XI. razreda Gregor Gubenšek je zbranim šolarjem predstavil trobila, način igranja in sestavo trobilnega kvinteta. Za konec pa sta vojaška uslužbenca bas kitarist Vasja Burkat in tolkalec na cajonu Gorazd Majdič predstavila še svoji glasbili. Skupaj so glasbeniki zaigrali domače popevke, motive iz filmov Sreča na vrvcu, Vojna zvezd in Titanik ter vsem dobro znane melodije iz risank Smrkci, Pink Panther in Levji kralj.

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Slovenska vojska

								ŠPRANJA	VERGILOVA PESNITEV	BREZOLJNA HOJA	NORINA RADOVAN	RAČA SELIVKA, VOTLINSKA GOS	PIVSKI VZKLIK	
VAS PRI VODICAH														
NEPREMOČLJIVA VETROVKA														
HČERN MOZ										MATEJA SVET				
MARUA Z MRTVIM JEZUSOM										INDUANSKA SEKRA				
SPORAZUM													SLOVENSKI ZELŠČAR (PATER SMON)	
														
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	ZBOR LJUDI, MITING	BALETKN MLAKAR	PRAVOSLAVNI ŠKOF	KOBALT	NEZNANKA V MATEMATIKI	REKA SKOZI VELENJE, SMUČ. NA POHORJU					HIŠNI GLODAVEC			
VOJAŠKI ZEMLJEVID V VELIKEM MERLU										IGRALEC CIGOJ				
STAROGRŠKI ZDRAVNIK								JAHALEC, JEZDEC		JURE NANUŠIČ				
OSEBNI ZAMEK				SPANJE, SPANEC				MORSKI VRAG					ANGLEŠKI REŽISER (KEN)	SPRETNOST, METODA IZDELAVE
SLKARKA PLESTENJAK				OKVARA										
	TRIZOB, OSTI	HITER LOVSKI PES				STOTNKA EVRA				GOST NA SVATBI				
OSKAR KOGOJ		FR. NOGOM. BENZEMA	ANG. DIRKAČ (LEWIS)			MLIN (ZASTARELO)				SL. PESNICA (MAJDA)				
			SANITETNI MATERIAL							MESTO V ESTONIJI			NINA HAGEN	DUH SNOVI
SLAP V BOHINJU							PODALJŠAN AVTO							
							RAZSTRELIVO							
AMERIŠKI IGRALEC (JOHN)								PREPROSTA RISBA						
								KONEC POLOTOKA						
POMEMBNA HRANILNA SNOV														
								EKVATOR, POLUTNIK						
OKRASNA RASTLINA REPATIŠČIR														
								ONDULACIJA LAS						

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
MLADI NA TABORU.

Nagrade prejmejo:

- ✦ **Darja Jerše**, Aškerčev trg 6, 3270 Laško,
- ✦ **Primož Pečlin**, Cesta na grič 32, 1353 Borovnica,
- ✦ **Aleksander Rozman**, Begunje na Gorenjskem 42, 4275 Begunje na Gorenjskem.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 12. aprila 2023, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

OD PUSTA DO POSTA

Po pustnih norčijah in šegah smo že globoko v postnem času. Tradicija krščanske postne spokornosti je bolj ali manj znana. Kazala naj bi se v postu, molitvi in dobrih delih. Kaj torej imajo skupnega post in dobra dela?

Post nas uči, da se lahko odpovemo nečemu, kar nam je dragoceno, in tako pridobimo notranjo trdnost. Z njim se

učimo prepoznati ter omejiti svoje želje in hotenja. Tako postajamo bolj osredotočeni na pomembne stvari v svojem življenju. Post kot asketična vaja v odpovedovanju od dovoljenih stvari, kot so hrana, pijača, telefon, računalnik in drugo, nam daje tudi trdnost, da se ob skušnjavah hudega tem lažje odpovemo.

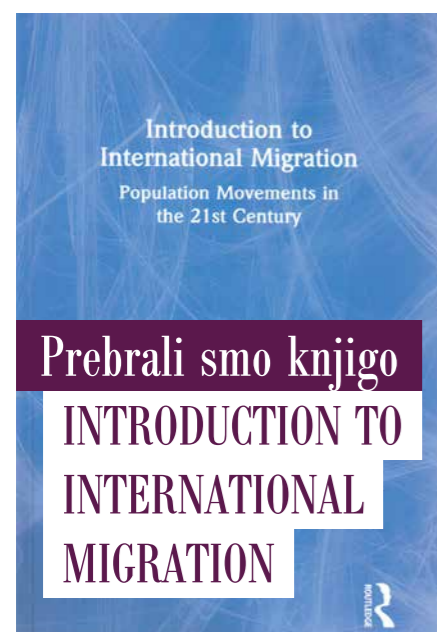
Dobra dela pa lahko izhajajo že iz posta. Ob postenju oziroma odpovedi lahko tudi marsikaj prihranimo. Te viške lahko darujemo tistim, ki imajo manj od nas oziroma živijo v pomanjkanju. Dobra dela so tudi tista, ki v ospredje postavljajo naše bližnje in bi morala biti izvršena ne glede na to, ali so nam bližnji simpatični ali ne. Z dobrimi deli izražamo svojo ljubezen in sočutje do drugih ter tako služimo kot vzor drugim, da sledijo našemu zgledu.

Dobra dela pa niso samo konkretna pomoč, temveč je lahko nekaj drugega že samo zgled, s katerim vplivamo na druge, da nam sledijo. Eden takih zgledov je akcija 40 dni brez alkohola, ki jo vsako leto organizira Slovenska karitas.

Naj nas post, molitev in dobra dela pripeljejo na pot, ki vodi k veliki noči vsakega izmed nas. Želim vam veliko veselja ob prihajajočih velikonočnih praznikih!

Klemen Štavbar, VVIK

Zbornik *Introduction to International Migration*, ki sta ga uredili Jeannette Money in Sarah P. Lockhart, obravnava mednarodne selitve v 21. stoletju.

Opisuje migracijske procese, predvsem pa izzive, s katerimi se na tem področju spoprijemajo izvirne in ciljne države, ter pri tem posebej izpostavlja kršenje človekovih pravic, tihotapljenje in trgovino z ljudmi. Oblikovan je kot multidisciplinarna raziskava strokovnjakov s področij psihologije, sociologije, politologije, prava, ekonomije, demografije in geografije. Ker v mednarodnih migracijah prepoznava pomembno stalnico sodobne globalne politike, je urejen tematsko, in ne toliko z geografskega vidika.

Prvi del prispevkov pojasnjuje vzorce globalnih preseljevanj in selitvenih procesov ter ugotavlja, zakaj se migranti selijo, od kod prihajajo in kje pristanejo. Prebivalstvo se je preseljevalo ves čas svojega obstoja in v današnji svetovni populaciji, ki šteje osem milijard ljudi, je bilo leta 2019 po podatkih Organizacije združenih narodov 272 milijonov beguncev, samo v preteklem letu pa je bilo prisiljeno zapustiti domove kar 100 milijonov ljudi. Število migrantov se je v zadnjih 60 letih potrojilo in skokovito naraščalo. Selitvene tokove med regijami globalnega juga so leta 2000 presegle mednarodne selitve v smeri globalni jug–globalni sever, ki danes predstavljajo 40 odstotkov vseh migracij.

V osrednjem delu so avtorji predstavili različne oblike selitvenih tokov, prisilne in delovne migracije ter migracije z vidika spola. Poseben poudarek so namenili vključevanju migrantov v novo socialno okolje v povezavi z integracijsko politiko ciljne države in možnostmi pridobitve državljanstva. V sklepnem delu pa so predstavili etiko migracij in pravice migrantov ter izzive, povezane z varnostjo.

Ana Brodnik, KIZC

ZAČELA SO SE STRELSKA TEKMOVANJA V SLOVENSKI VOJSKI

BESEDILO IN FOTO Slovenska vojska

Slovenska vojska izvaja različna strelska tekmovanja za potrebe pripadnikov enot in poveljstev, ki se delijo v stebre glede na tekmovalce s pravico do nastopa. Ta tekmovanja so namenjena vzdrževanju in dvigu strelske usposobljenosti, spodbujanju streljanja kot najpomembnejše individualne veščine pripadnikov Slovenske vojske ter dvigu motiviranosti pripadnikov za pridobitev strelskega znaka.

Strelsko tekmovanje v drugem stebru je zlasti pomembno, ker imajo organizacije, katerih dejavnost je posebnega pomena za obrambo, aktivno vlogo. Na tekmovanjih v vlogi organizatorja, sodnikov in varnostnih nadzornikov sodelujejo člani Zveze slovenskih častnikov, Zveze MORiS in Strelske zveze Slovenije.

Strelska tekmovanja v drugem stebru so namenjena pripadnikom stalne sestave in prostovoljne rezerve sestave Slovenske vojske. Tekmovalno streljanje v drugem stebru je leta 2023 sestavljeno iz petih tekmovanj. Na treh tekmovanjih bo potekalo dinamično streljanje s pištolo na civilnih streliščih, na dveh pa bodo tekmovali iz športnega natančnega streljanja, in sicer na enem s pištolo in na drugem s puško, pri čemer obe tekmovanji štejeta tudi za prvenstvo Slovenske vojske. Prvo strelsko tekmovanje v streljanju s pištolo je potekalo 10. marca na strelišču Griža. Drugo strelsko tekmovanje v streljanju s pištolo bo 16. junija na strelišču v Hrastniku. Tretje strelsko tekmovanje v streljanju s puško bo 27. junija na vojaškem strelišču Crngrob, četrto in zadnje tekmovanje v streljanju s pištolo pa bosta potekala septembra in novembra na strelišču Griža.

REVILJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI, OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7800 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno stališče Ministrstva za obrambo.

Nenaročenega gradiva in fotografij ne vračamo.

Naslednja številka izide 24. aprila 2023.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaških novinarjev (EMPA).

V VAŠI DRUŽBI ŽE TRIDESET LET

REVIJA SLOVENSKA VOJSKA

Spremljajte nas na spletu in na družbenih omrežjih.